

Grote Markt Turnhout

Presentatie en verslag 30 maart 2010

Met toelichtingen en opmerkingen in de grijze vakken

-
- 1 **van schetsontwerp naar (voor)ontwerp**
 - 2 levendige rand
 - 3 open marktpllein
 - 4 intieme stadstuin
 - 5 gelaagdheid
 - 6 conclusie

1

2

3

4

5

De laatste maanden ging Turnhout op zoek naar een ontwerp voor de heraanleg van de Grote Markt. Met dit plaatje uit de wedstrijd als begin. Marc Martens leidde de gesprekken, de debatten en de voorstellen voor de Grote Markt

1

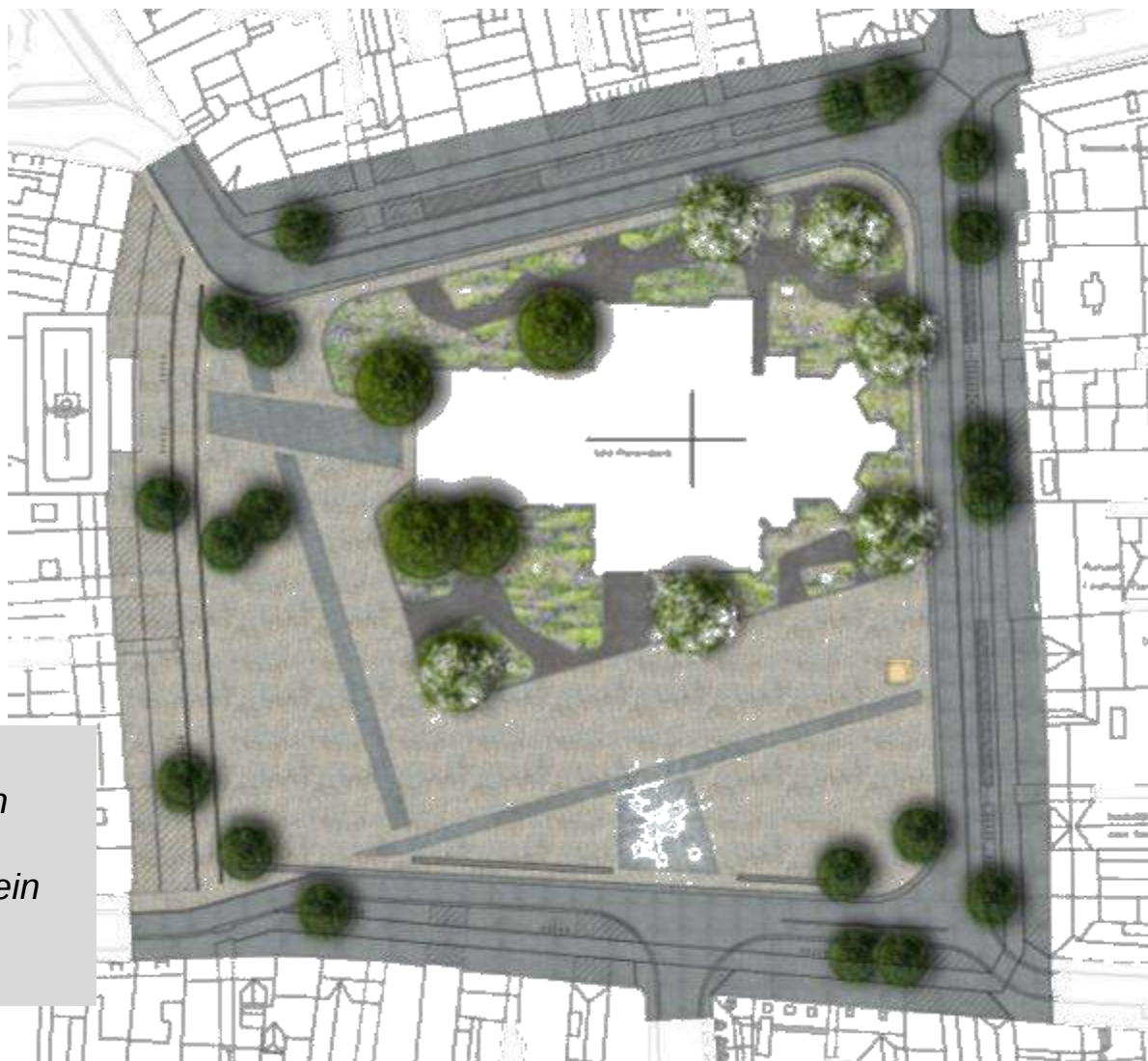
2

3

4

5

6

*Studiebureau Stramien
vertaalde dit in een plan
met een levendige
stadsrand, een open plein
en intieme stadstuin.*

1

2

3

4

5

6

Na heel wat gesprekken en besparingen werd dit het definitief plan waarvan de overwegingen en de details uitgebreid werden toegelicht.

1

- **een levendige rand**

2

overgangen

3

commercieel beeld

4

bushaltes

5

6

- **een open marktplaats**

fietsenstallingen

randen van het plein

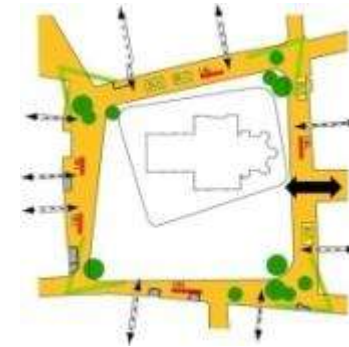
openheid van het plein

- **een intieme stadstuin**

rustpunt in de stad

veelzijdige attractiviteit

opwaardering kerk

-
- 1 van schetsontwerp naar (voor)ontwerp
 - 2 **levendige rand**
 - 3 open marktpllein
 - 4 intieme stadstuin
 - 5 gelaagdheid
 - 6 conclusie

levendige rand

1

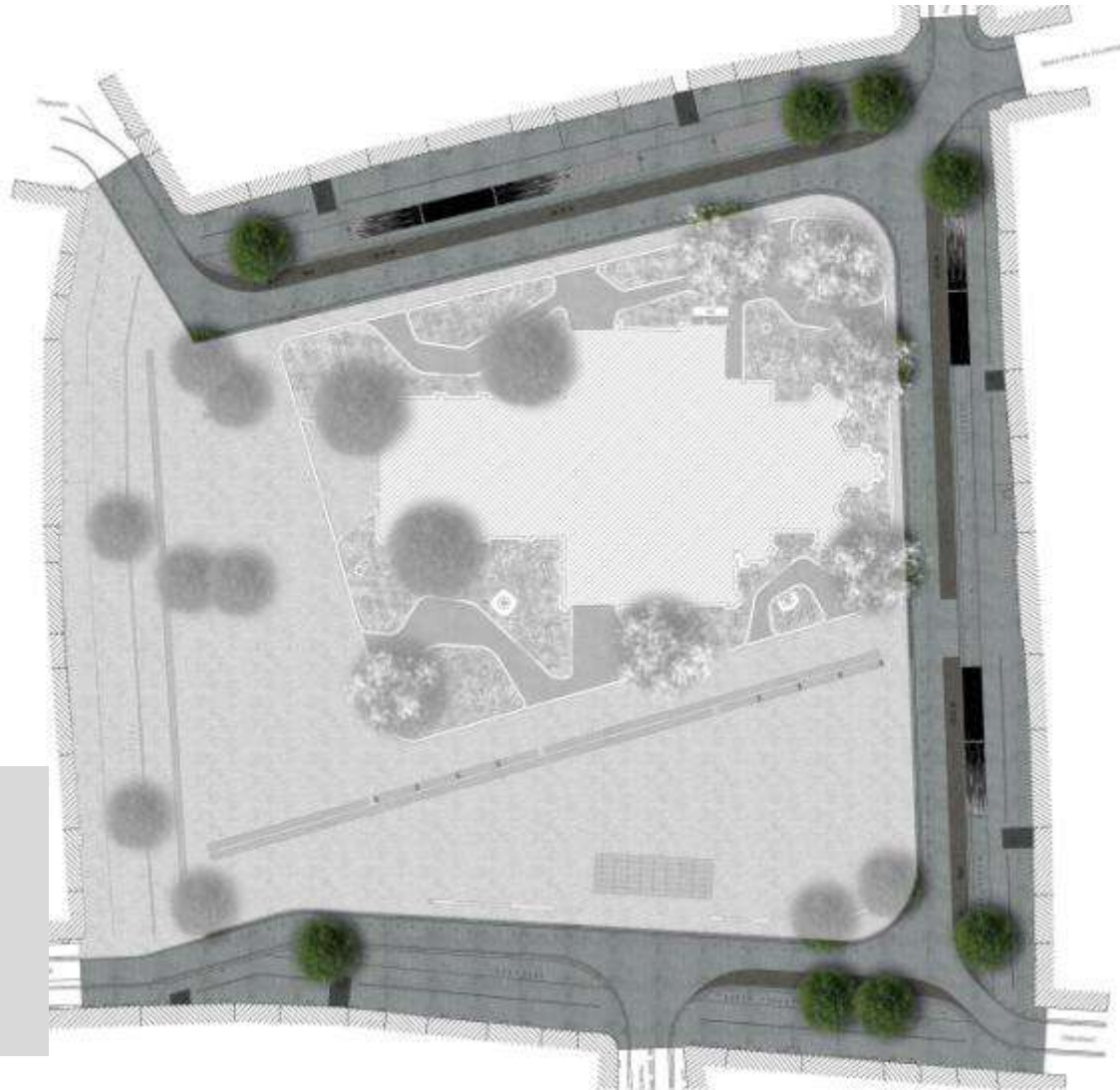
2

3

4

5

6

*Studiebureau Stramien
vertaalde dit in een plan
met een levendige
stadsrand, een open plein
en intieme stadstuin.*

1

FUNCTIONELE OPDELING

2

- **functionele zone tegen gevels (4m)**

3

terrassen, uitstallingen, toegangen

4

- **flexibele functionele rand tegen rijweg (3m)**

5

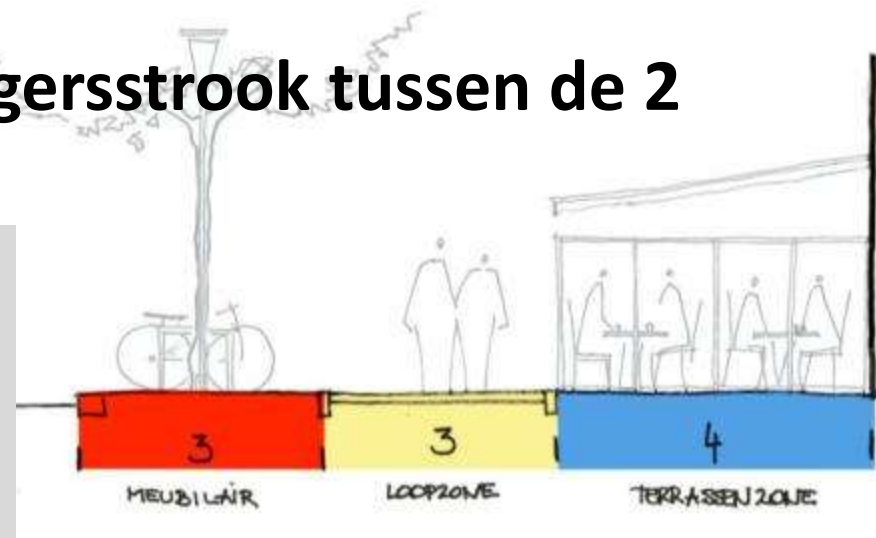
bushaltes, fietsenstallingen, verlichting,
bomen, buitenterras

6

- **conclusie: voetgangersstrook tussen de 2 terraszones (3m)**

De markt heeft vier verschillende kanten die op maat worden ingericht met horeca en handel, poorten, plaats voor de bussen, taxi's en rolstoelgebruikers. Deze levendige rand zal nog het mooist uitkomen met gelijkaardige terrassen en luifels.

De belangrijkste details hier zijn de maten voor de terrassen, de loopruimte en plaats voor luifels en inrichtingen.

1

. brandweer op loopzone

2

4 m van gevel

3

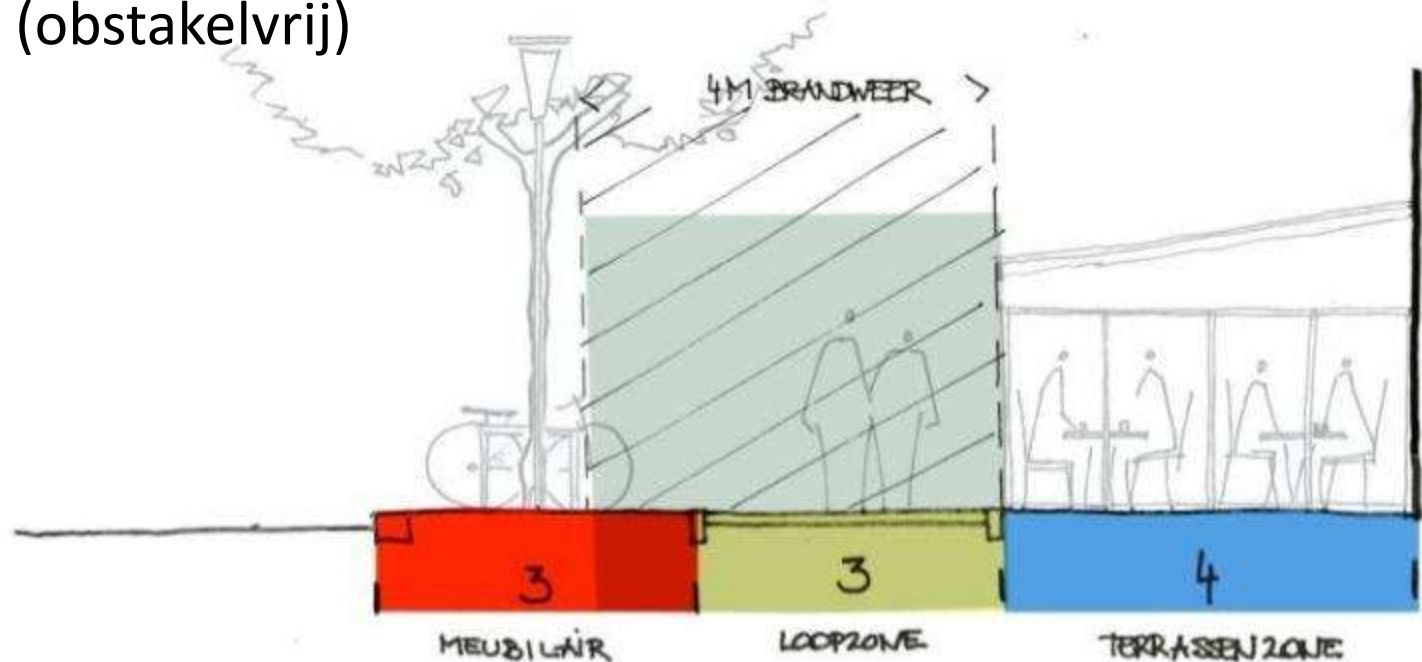
loopzone 3m

4

+ 1m extra brandweer
(obstakelvrij)

5

6

levendige rand

variant 4-3-3: profiel Noord

1

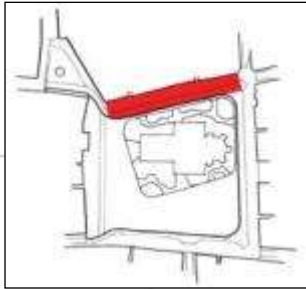
2

3

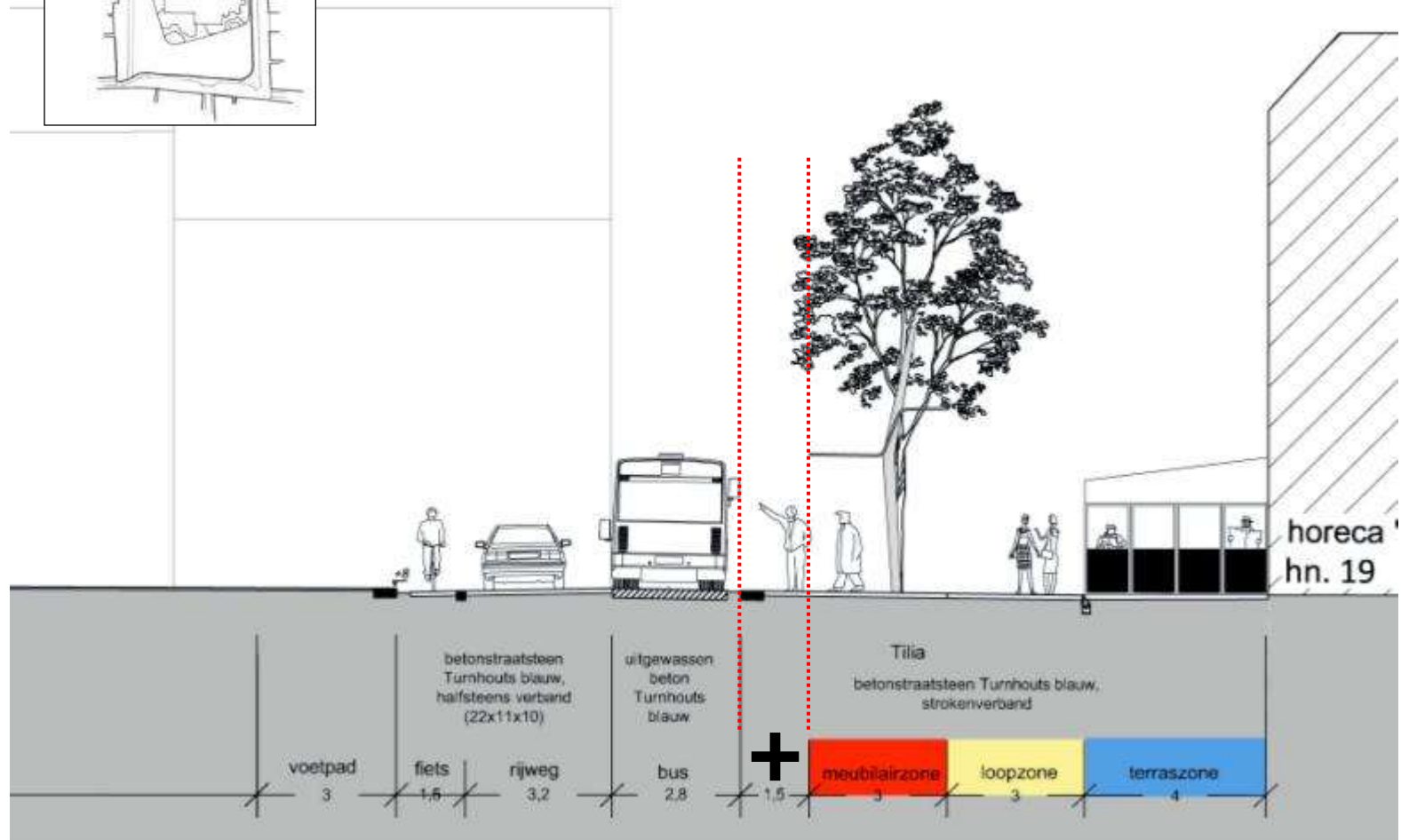
4

5

6

De noordzijde krijgt meer ruimte voor de vaak honderden busgebruikers die er wachten

levendige rand

variant 4-3-3: profiel Oost

1

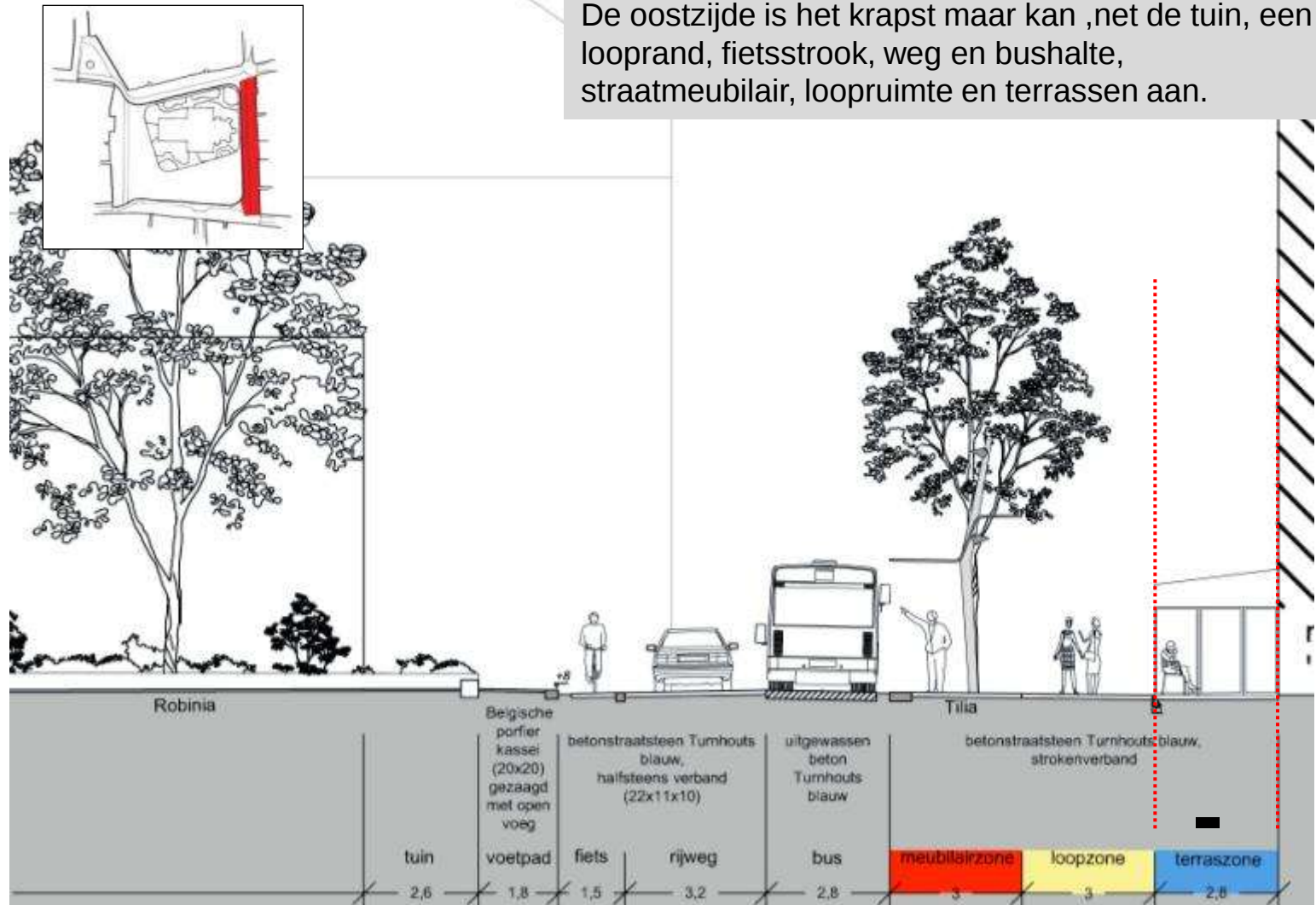
2

3

4

5

6

1

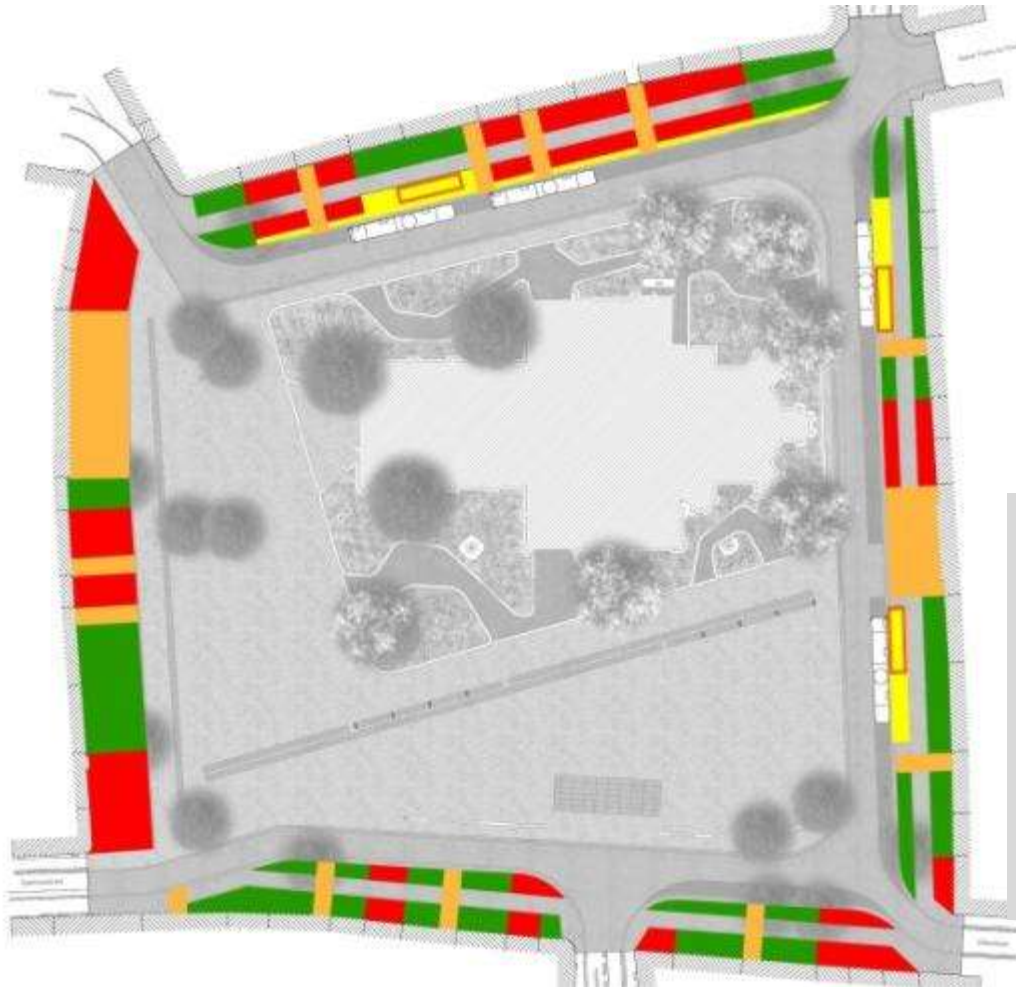
2

3

4

5

6

 vrije ruimte

 horecazone

 extra zone

 bushalte

 wachtzone

Gaan we de markt zo rond dan zien we overal de open toegangen tot achterliggende poorten, dubbele terrasruimte, plaats voor verkeer en toch ook de doorgang voor voetgangers. De poorten of stegen krijgen toegang met accenten uit de speelkaart.

1

2

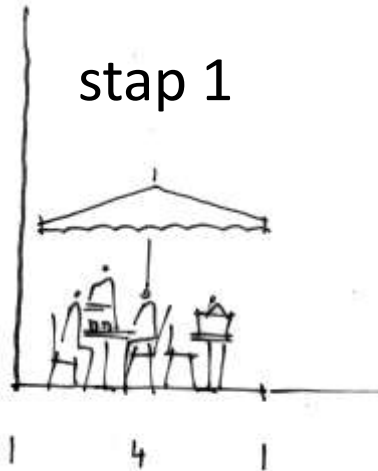
3

4

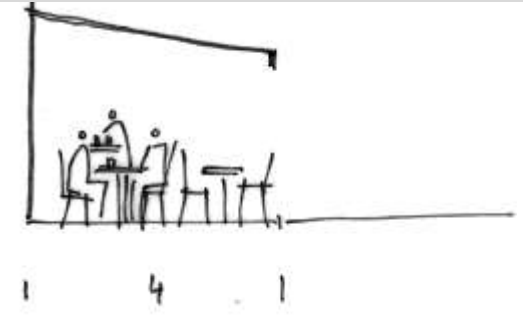
5

6

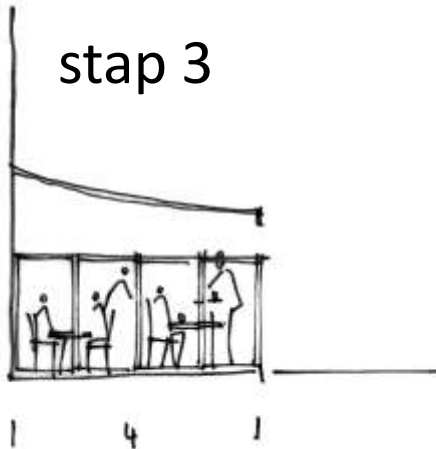
stap 1

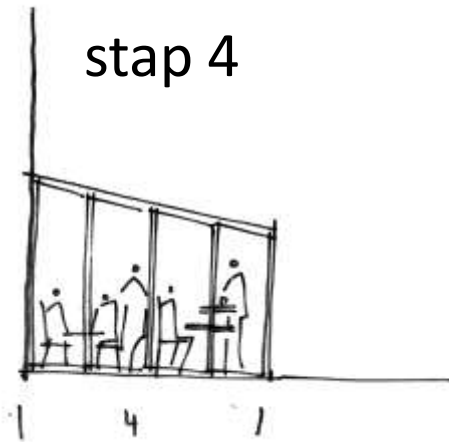
Voor de horeca zijn terrassen getekend die men kan uitbouwen van nul tot volledig dicht volgens één concept.

stap 3

stap 4

1

2

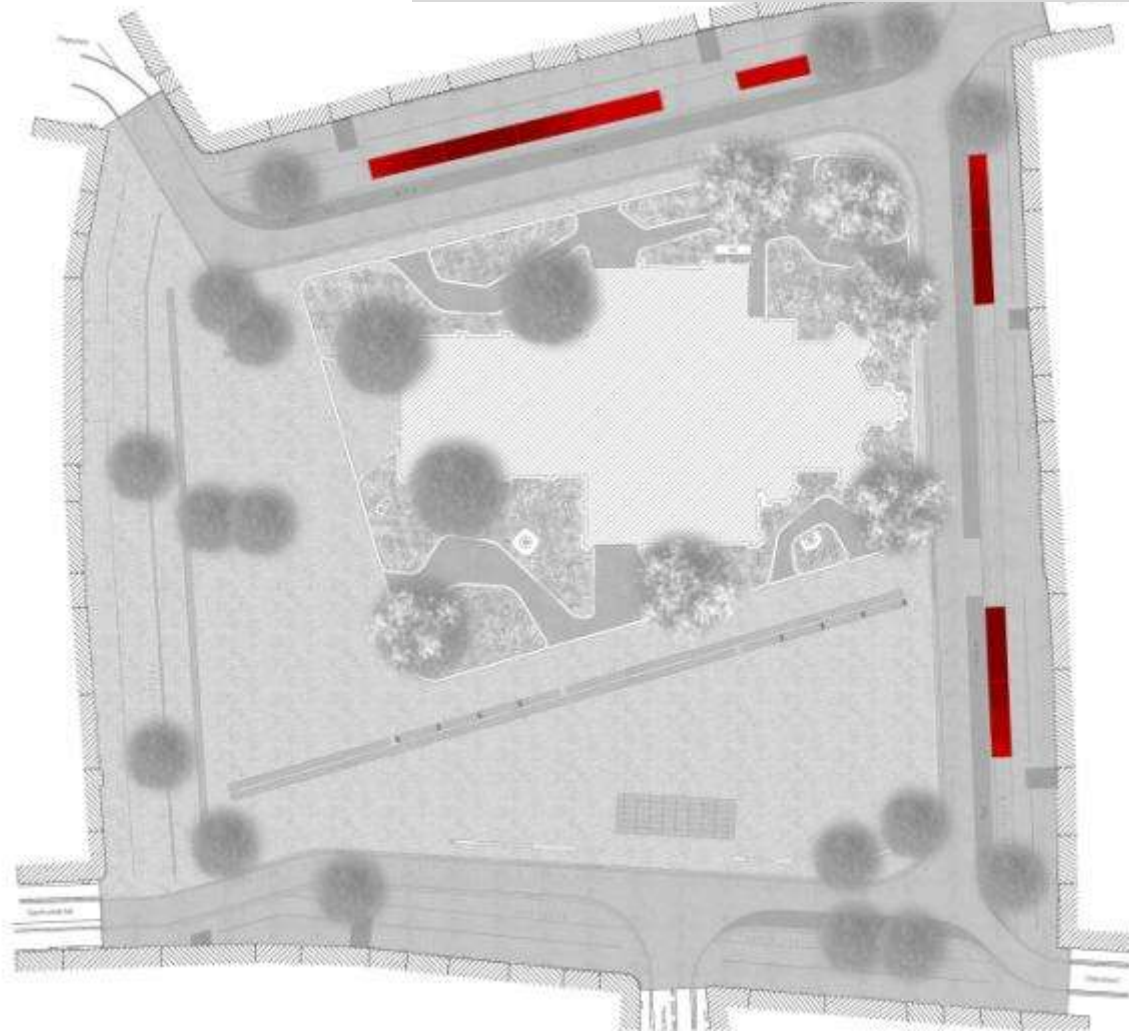
3

4

5

6

Bij de bushaltes werden unieke luifels ontworpen

1

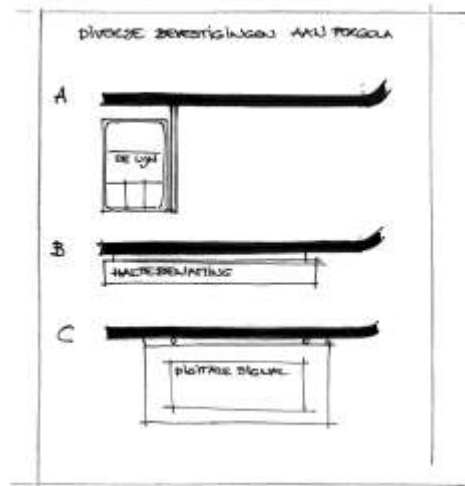
2

3

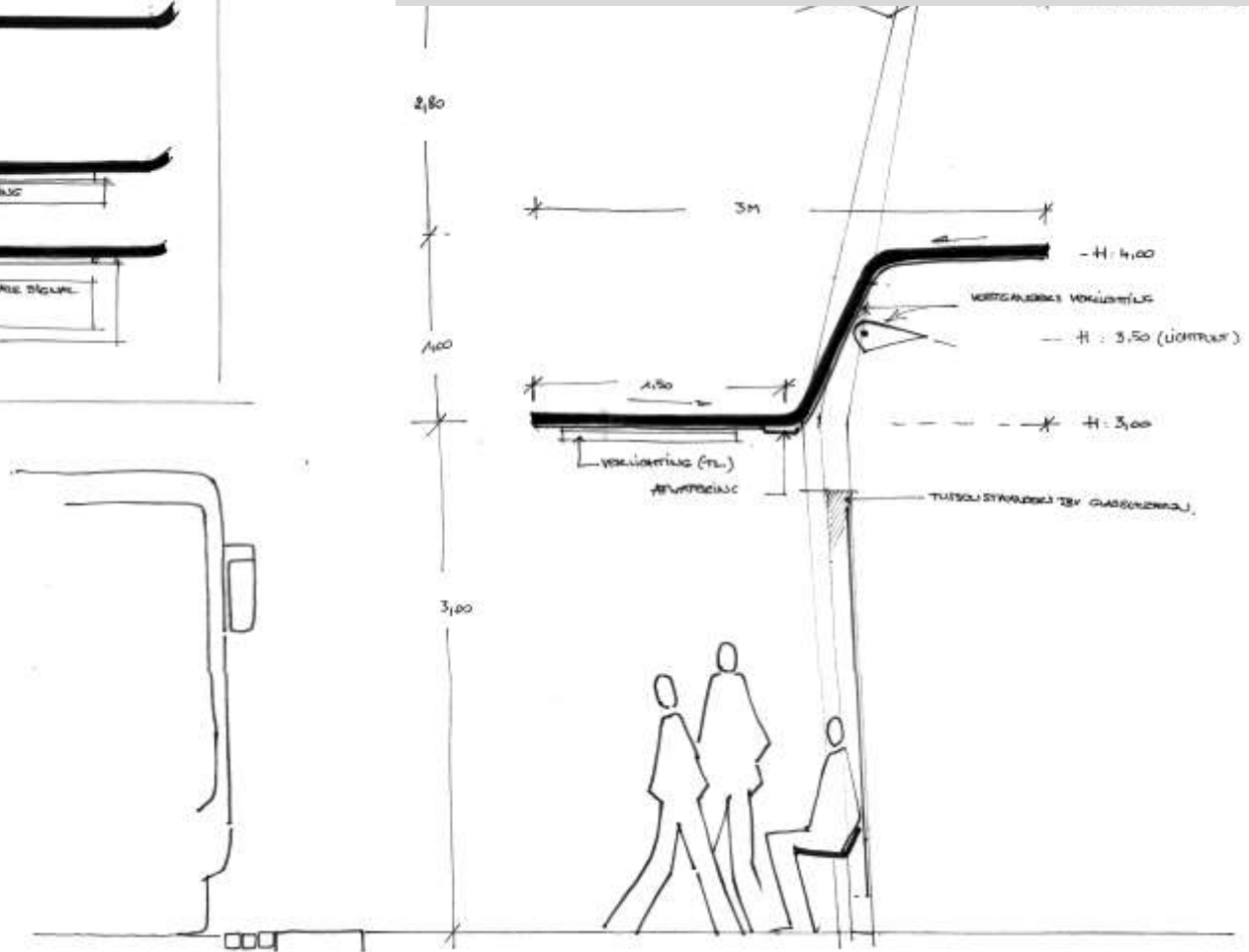
4

5

6

De luifelstructuur is zo opgevat dat delen ervan overgroeid kunnen worden met groen.

1

2

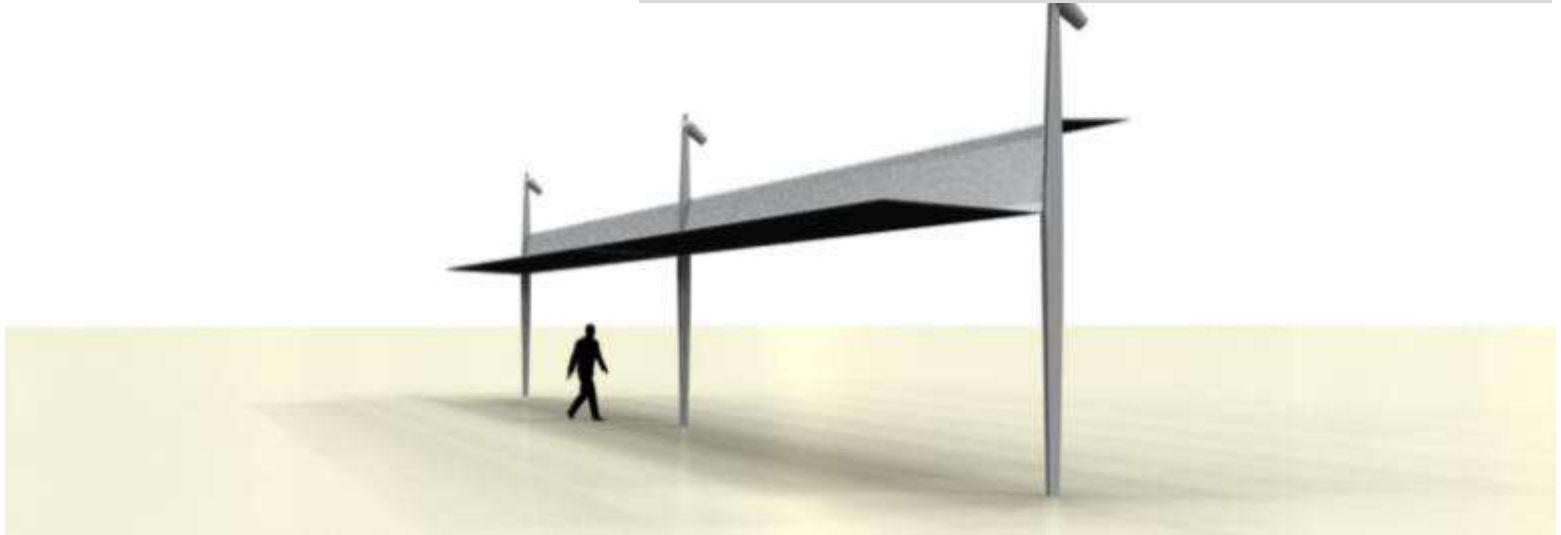
3

4

5

6

De luifels zijn deels dicht, deels licht/luchtdoorlatend

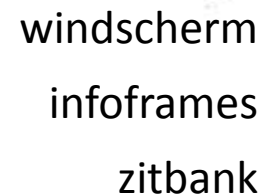

11,5 m

luifel versus bushalte

6

STRAMIEN
projektowanie i architektura

1

2

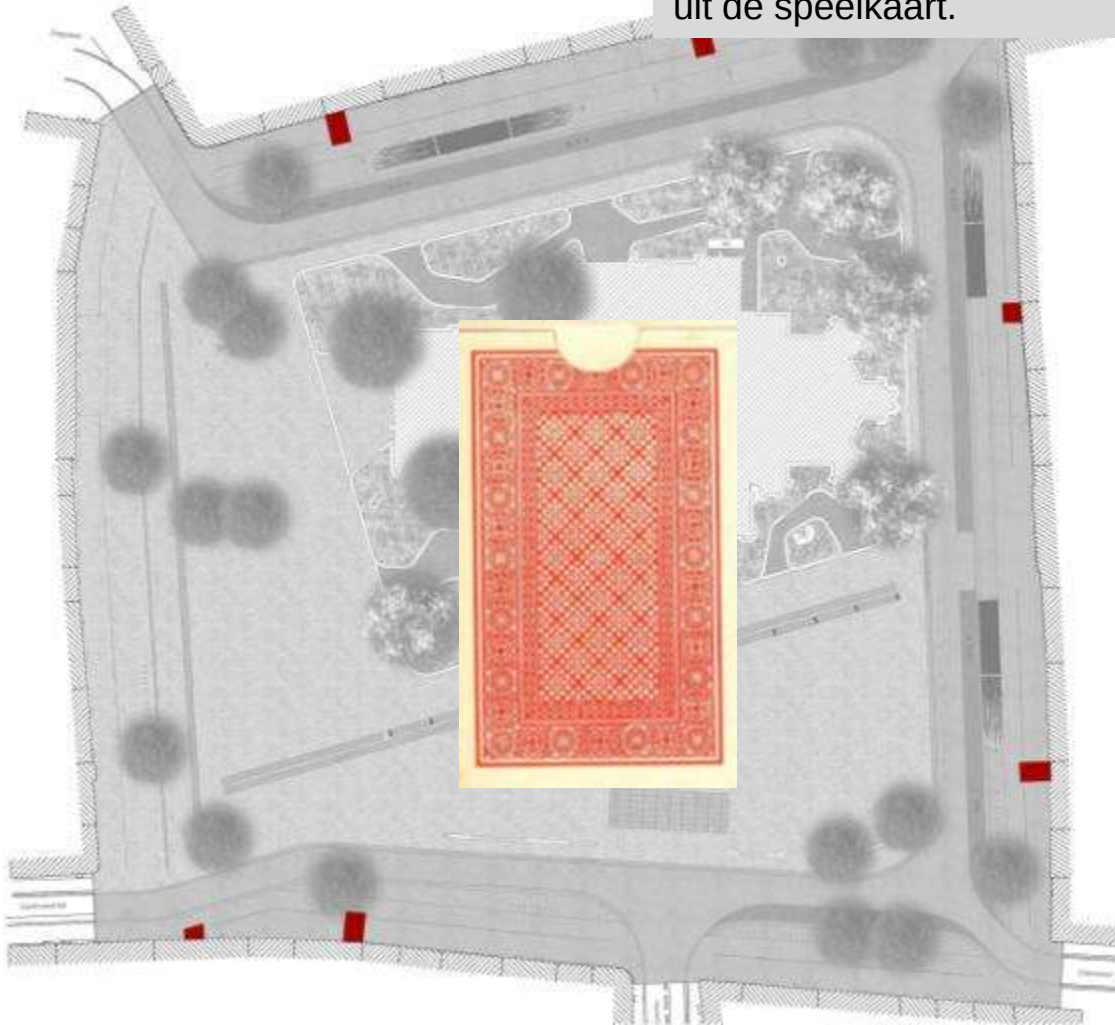
3

4

5

6

De poorten of stegen krijgen toegang met accenten uit de speelkaart.

1

2

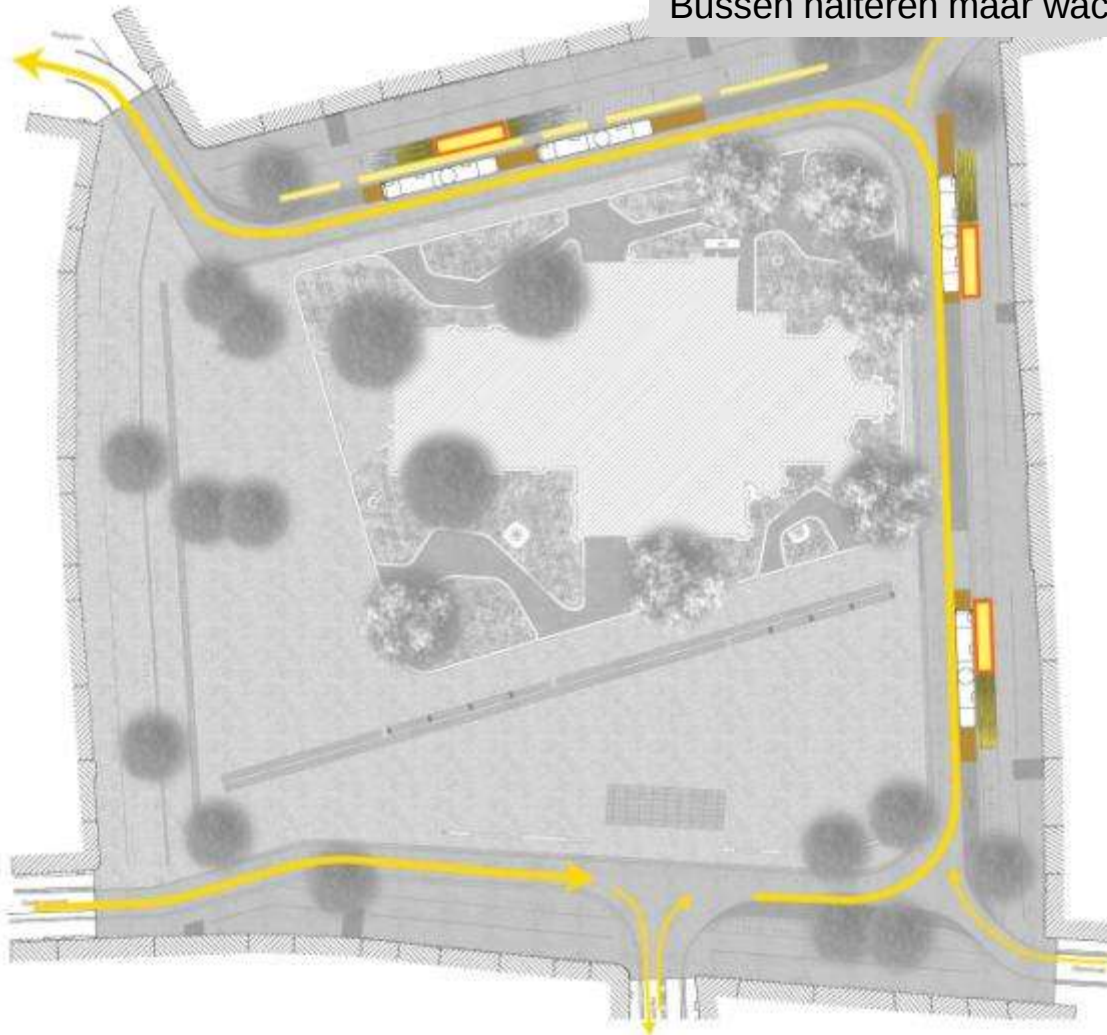
3

4

5

6

Het verkeer verloopt voorlopig zoals vandaag.
Bussen halteren maar wachten niet.

 stopzone bus

 wachtzone

 bushalte

1

2

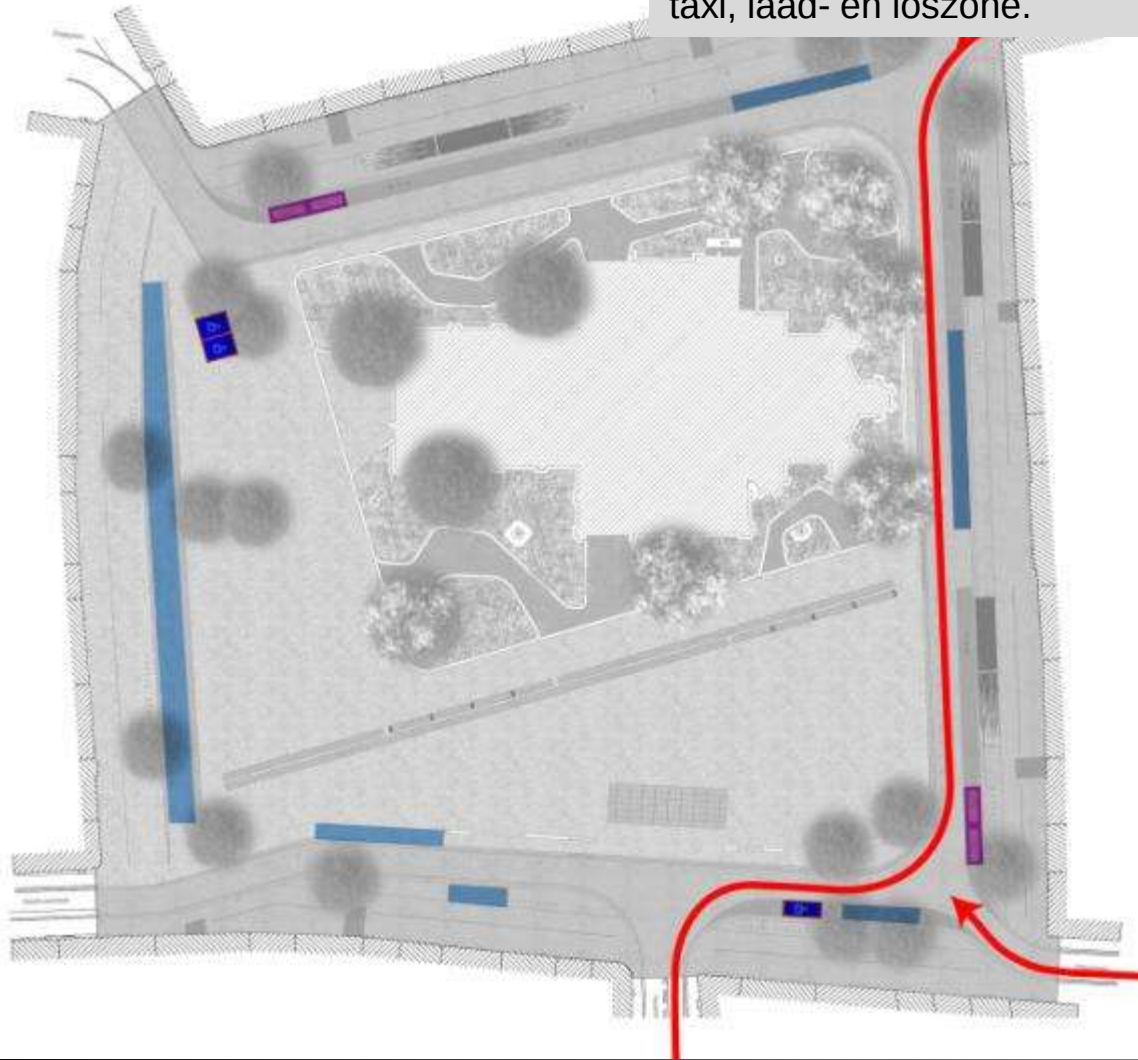
3

4

5

6

Dezelfde zone is op andere plaatsen geschikt voor taxi, laad- en loszone.

- laad- en loszone
- taxi-stopplaats
- minder validen standplaats

1

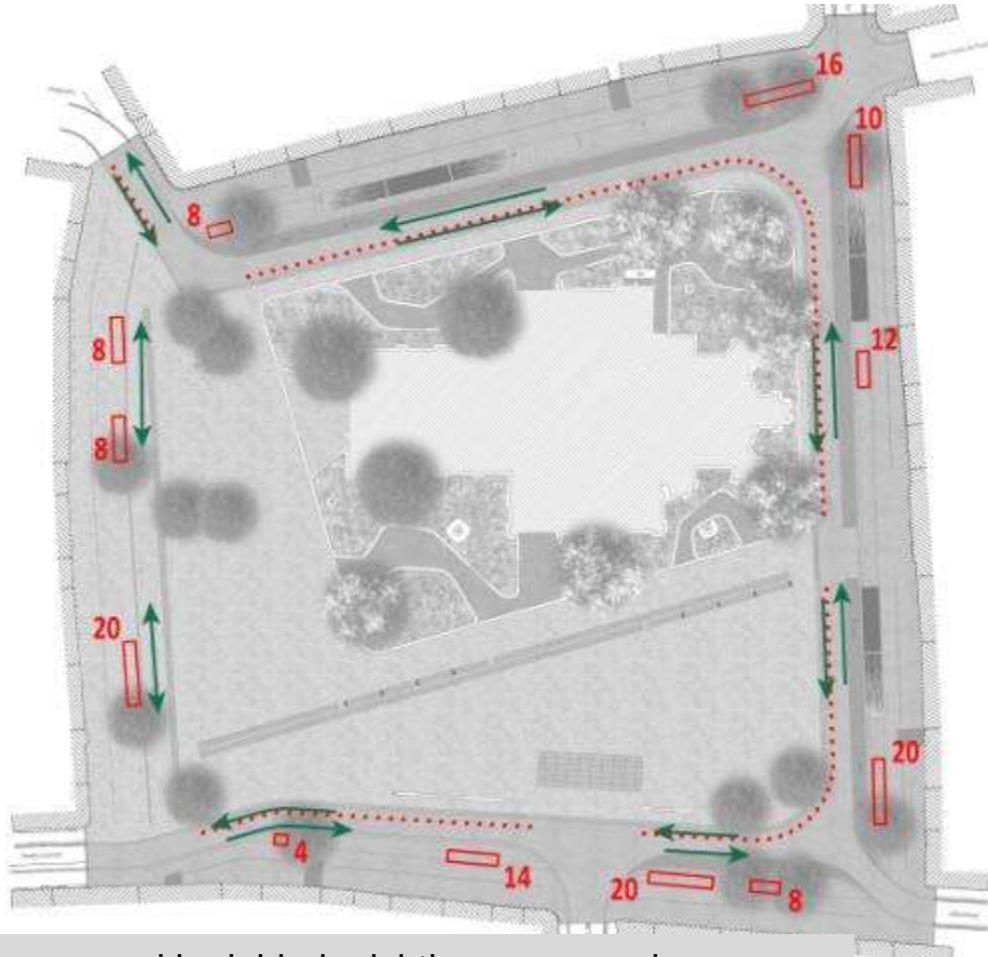
2

3

4

5

6

148 fietsparkeren

→ rijrichting
fietsers

... markering
fietsstrook

De fietser kan overal in dubbele richting waarvan de tegenrichting op een afgebakende zone. Het optimale aantal fietsplaatsen is gezocht. Maar de omgeving moet er nog herbergen en de scholen moeten zelf plaats voorzien.

1

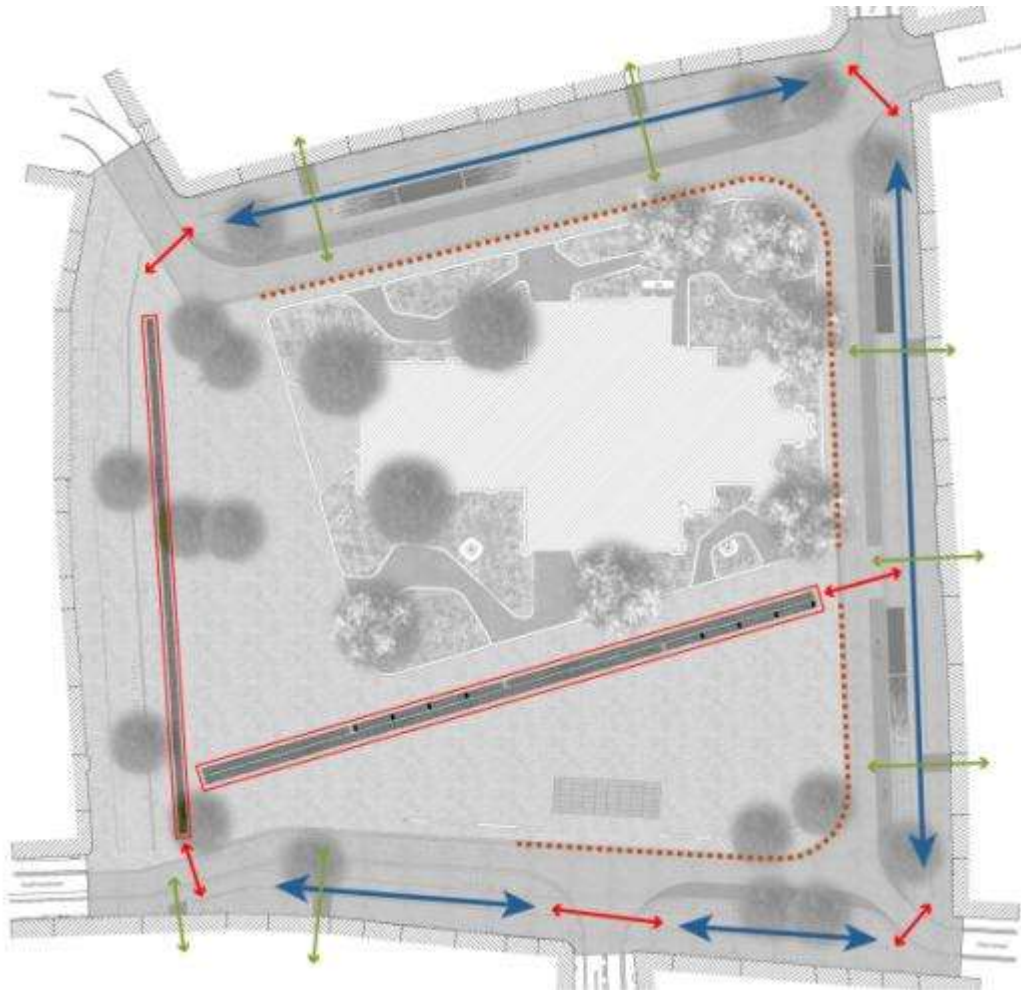
2

3

4

5

6

↔ voetgangers

↔ drempelloze oversteek

↔ stegen

... verhoogde band

Tenslotte zijn drempelloze overgangen voorzien rondom. Omdat het plein toch een kleine borduur krijgt is op bepaalde plaatsen extra aandacht voor de toegankelijkheid nodig.

levendige rand

toegankelijkheid: aansluitingen

1

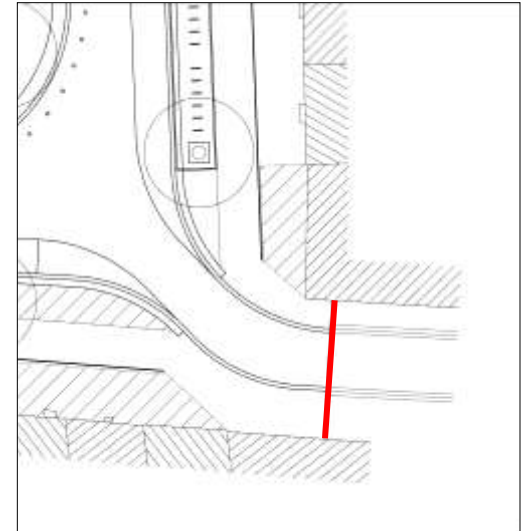
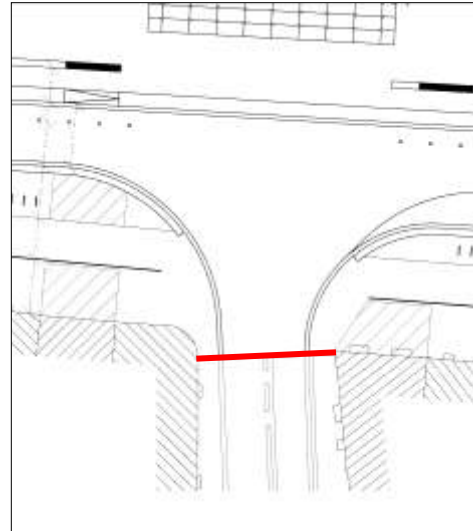
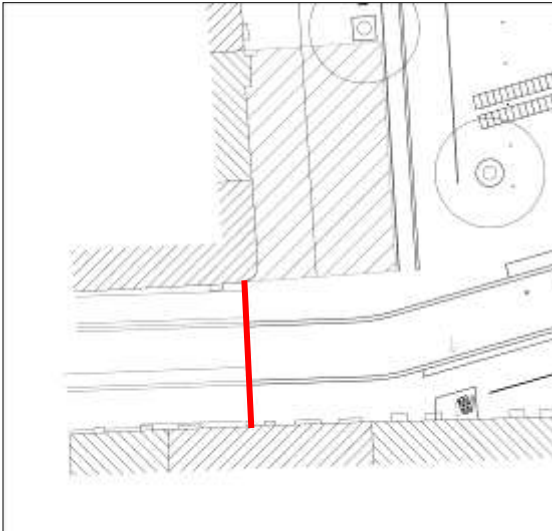
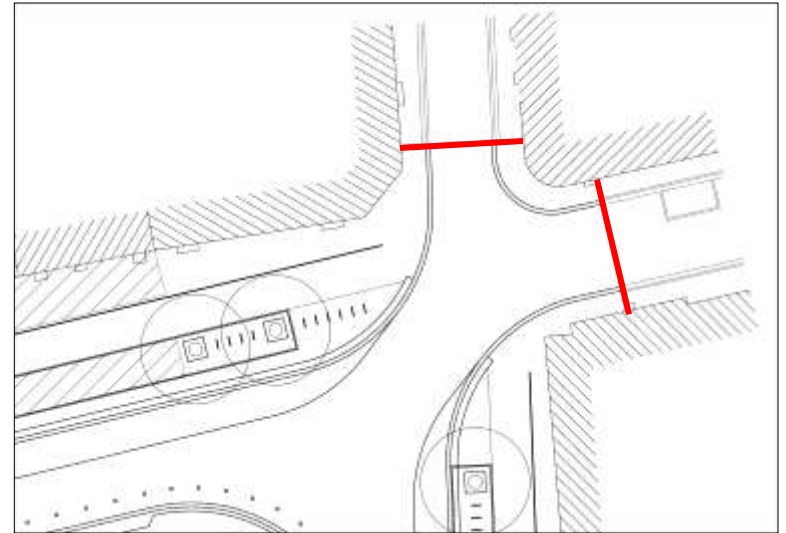
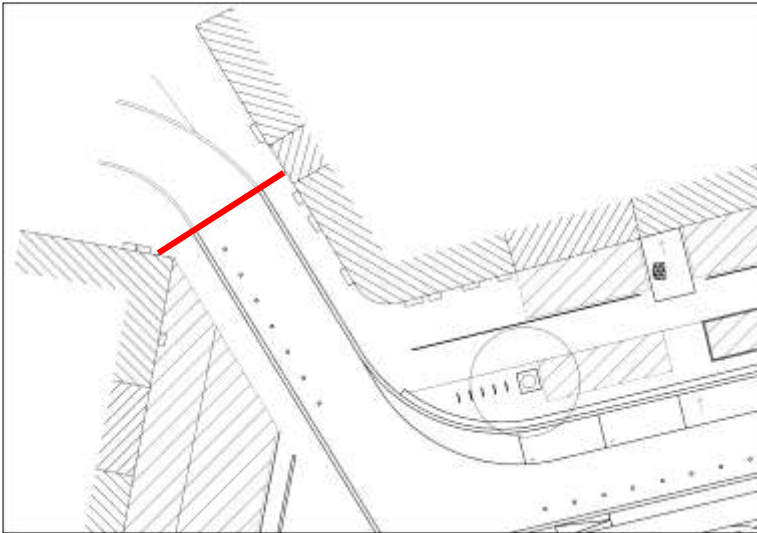
2

3

4

5

6

-
- 1 van schetsontwerp naar (voor)ontwerp
 - 2 levendige rand
 - 3 **open marktpllein**
 - 4 intieme stadstuin
 - 5 gelaagdheid
 - 6 conclusie

open marktpluin

1

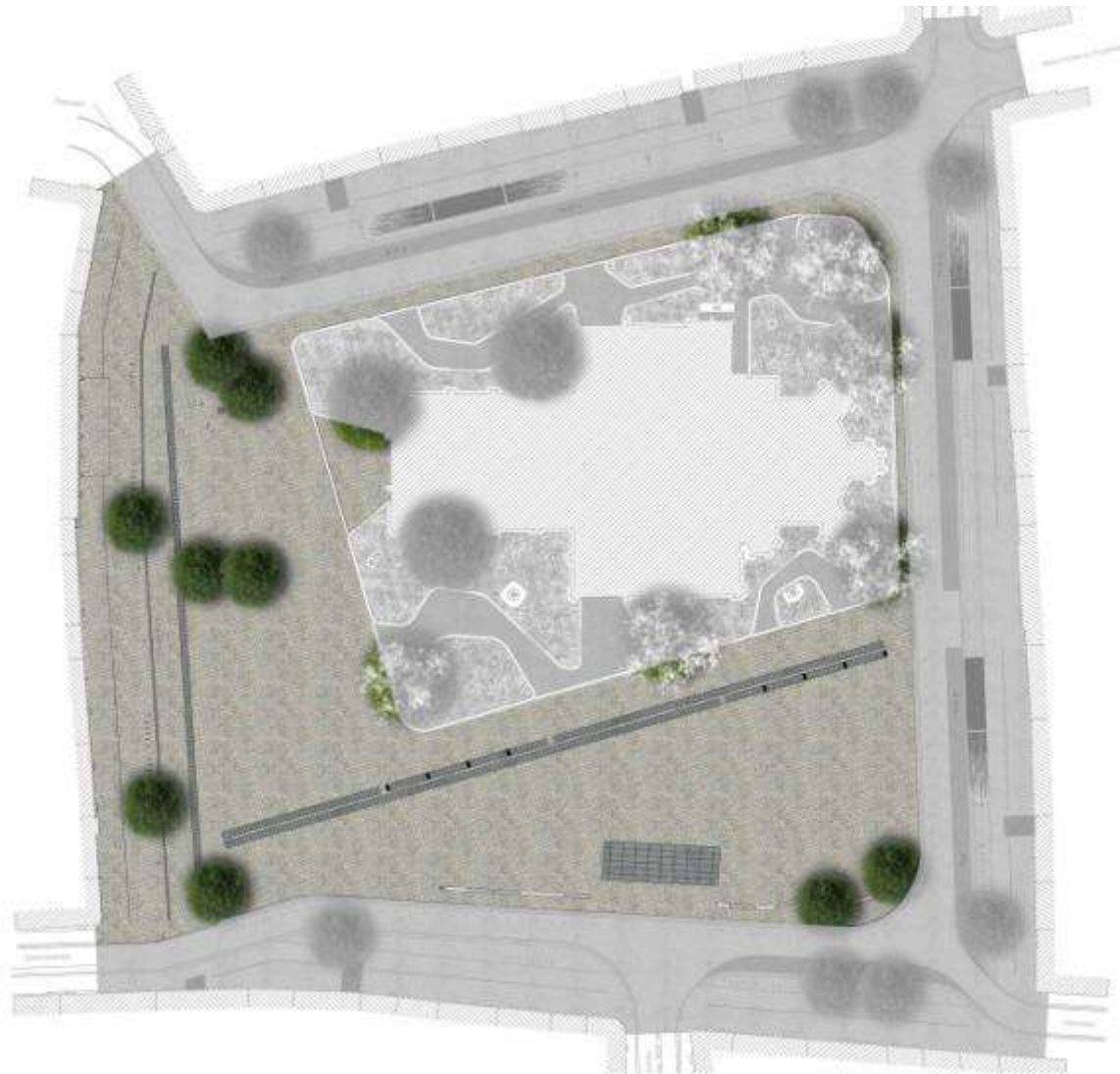
2

3

4

5

6

open marktpluin

1

zitrand - loopzone - fontein - zitrand

2

= voldoende activiteit

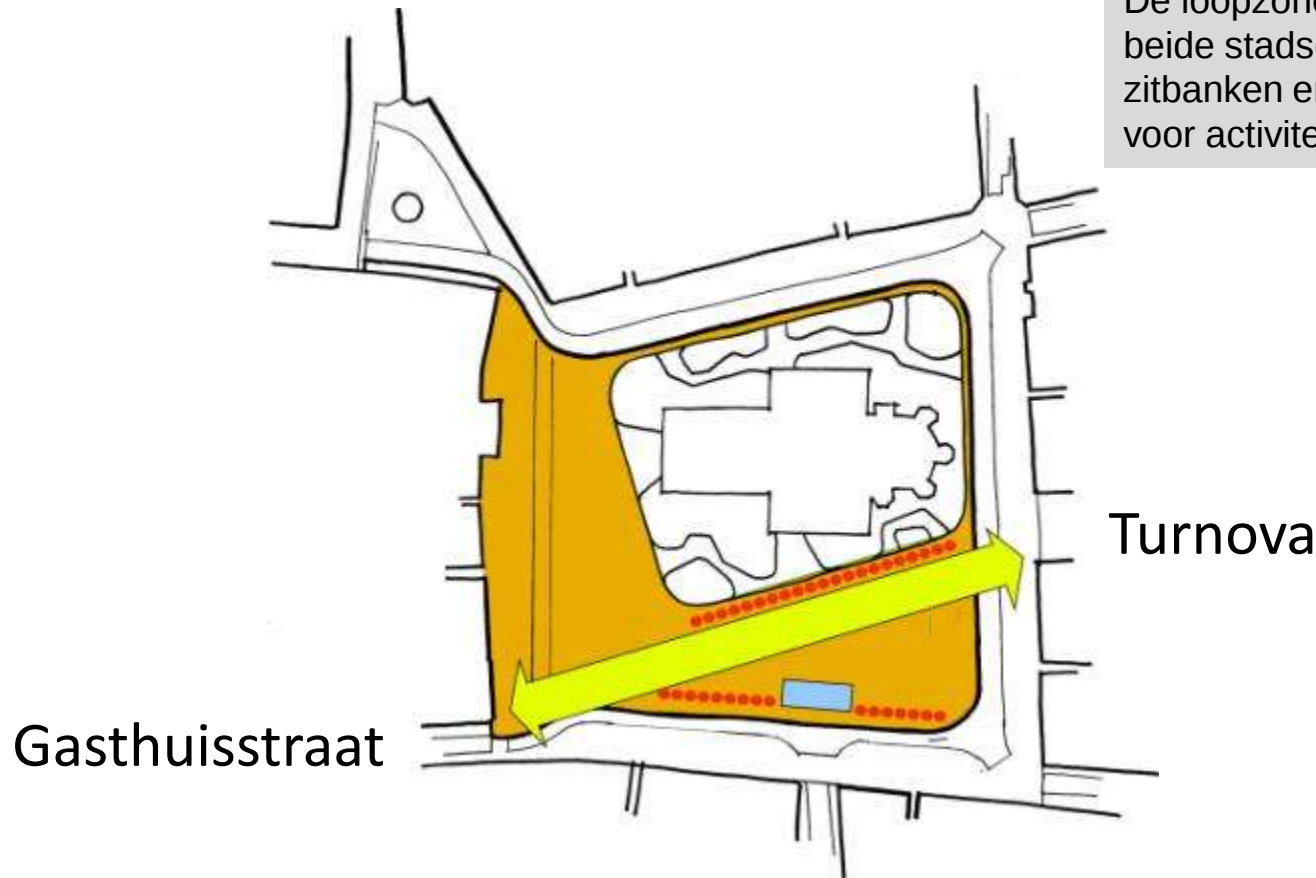
3

4

5

6

De loopzone verbindt beide stadsdelen, fontein, zitbanken en rand zorgen voor activiteit.

1

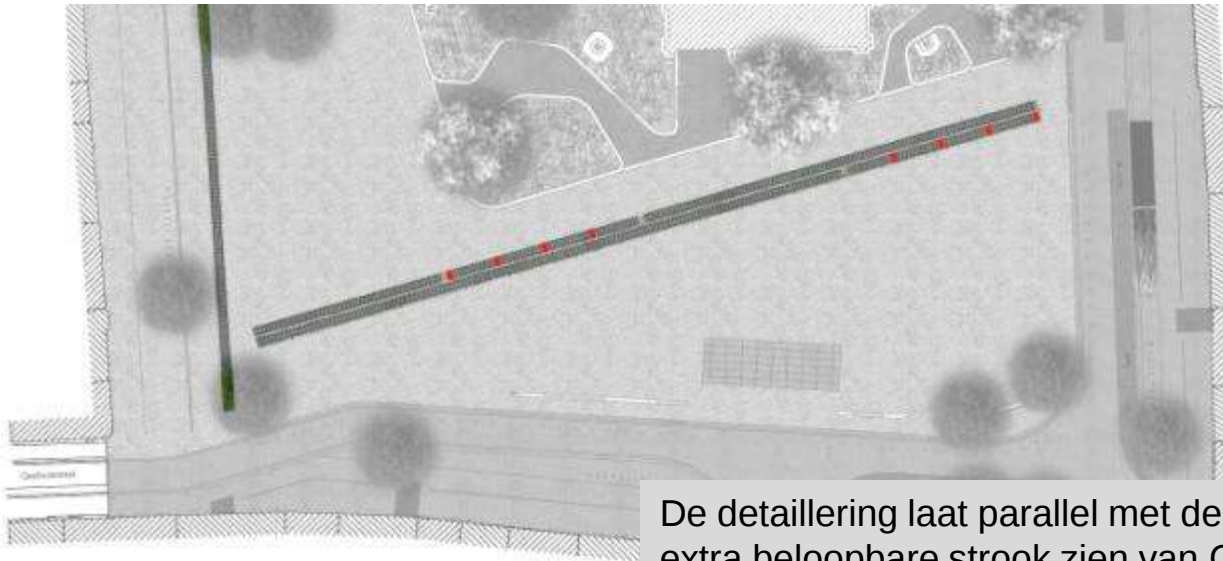
2

3

4

5

6

De detaillering laat parallel met de stadstuin een extra beloopbare strook zien van Gasthuisstraat naar Turnova: de verbinding tussen twee stadsdelen met de markt als centraal plein. In die strook komt ook het speelkaartsymbool terug.

1

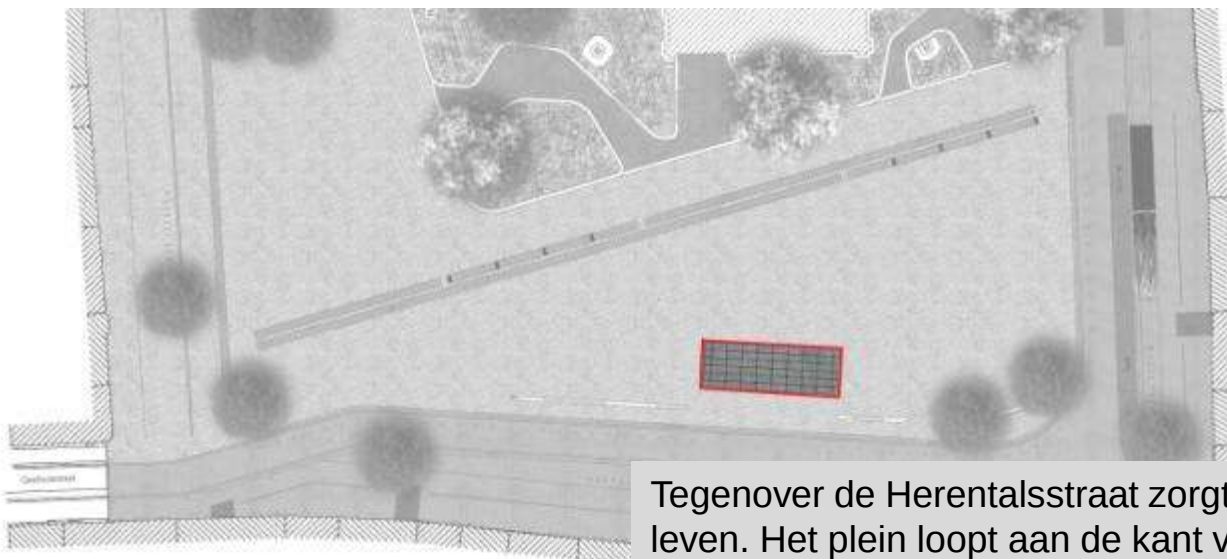
2

3

4

5

6

Tegenover de Herentalsstraat zorgt het fontein voor leven. Het plein loopt aan de kant van stadhuis en kerk helemaal door.

open marktpluin

1

2

3

4

5

6

De band tussen kerk en stadhuis klinkt door in de materialenkeuze

- . link tussen **kerk en stadhuis**
- . materiaal doorlopend

1240 lm

1

2

3

4

5

6

1

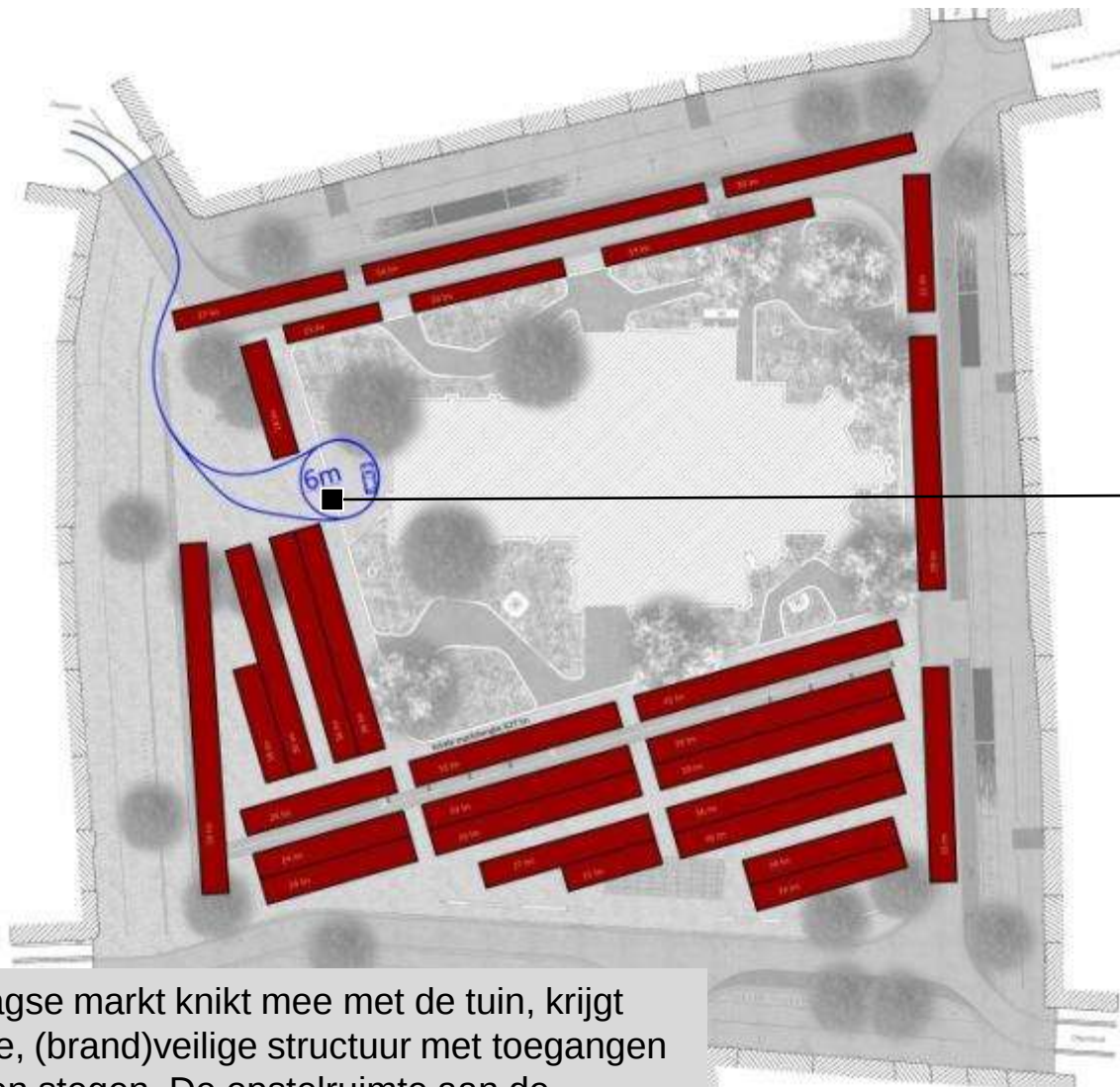
2

3

4

5

6

925 lm

ruimte voor
ceremonies

De zaterdagse markt knikt mee met de tuin, krijgt een strakke, (brand)veilige structuur met toegangen naar kerk en stegen. De opstelruimte aan de noordkant is ook volwaardig met de extra brede wachtruimte.

1

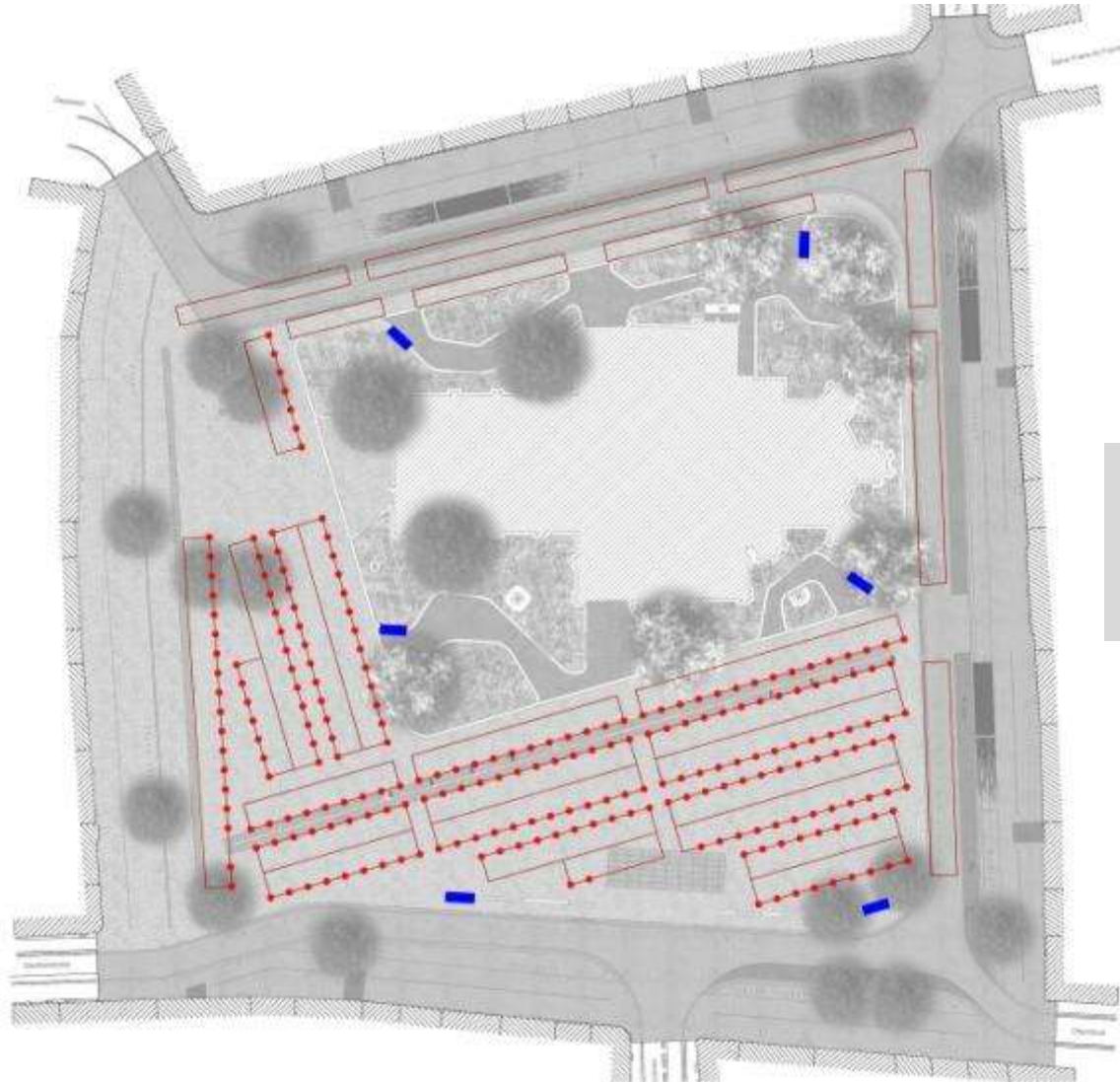
2

3

4

5

6

 markeernagel

 stopcontact

Markeernagels geven
permanent de
opstelruimte voor
activiteiten aan.

1

2

3

bestaand

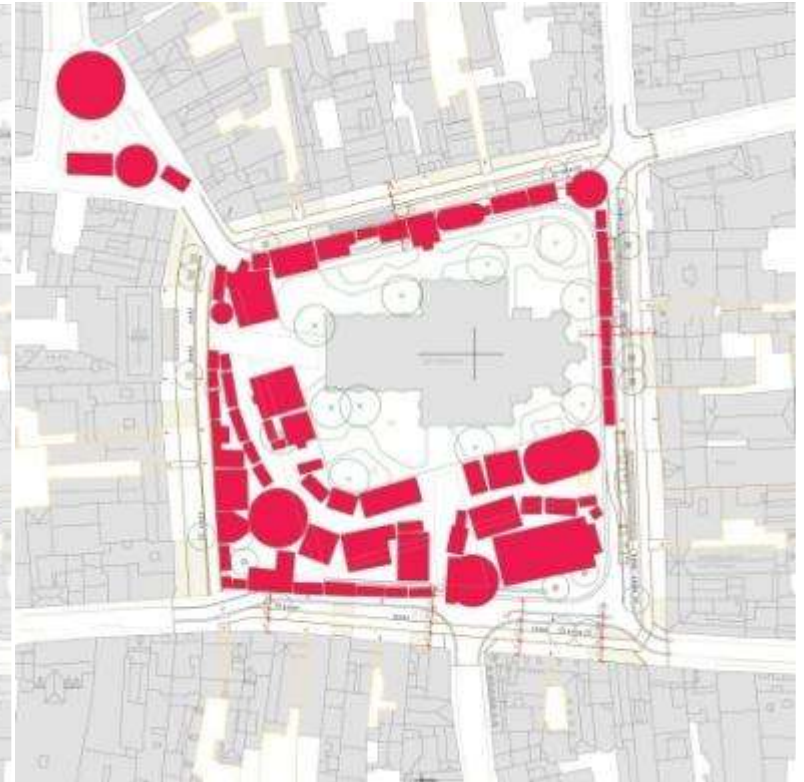
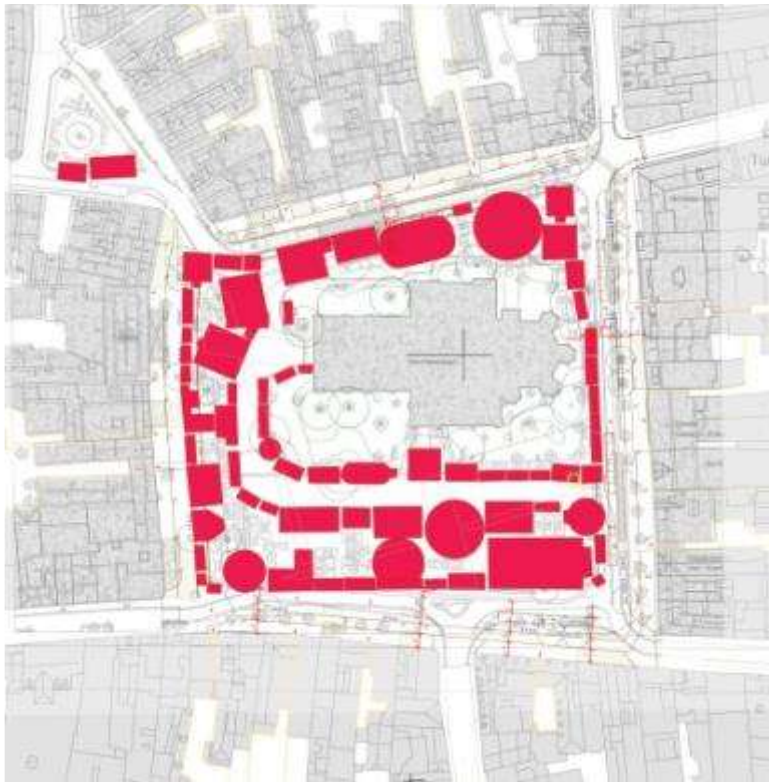
4

5

6

Eenzelfde oefening is gedaan voor de kermis maar nog niet klaar voor enkele grotere attracties.

nieuw

-
- 1 van schetsontwerp naar (voor)ontwerp
 - 2 levendige rand
 - 3 open marktpllein
 - 4 intieme stadstuin**
 - 5 gelaagdheid
 - 6 conclusie

intieme stadstuin

1

2

3

4

5

6

De grote bomen aan de kerk komen helemaal tot hun recht boven een intieme stadstuin met zitbanken rondom de perken. Ook de noordkant krijgt een volwaardige en verzorgde tuin. Die onderstreept terug het intieme van de kerkomgeving. Bloemen trekken het hele jaar de aandacht.

1

2

3

4

5

6

1

2

3

4

5

6

basis:

- taxushaagjes
- vlinderstruik (Buddleja)

1

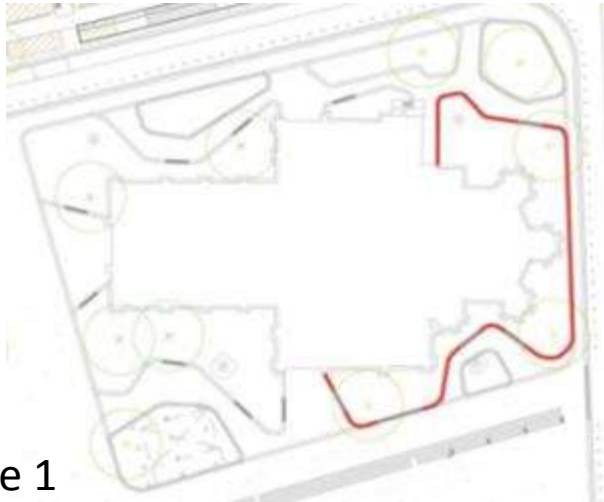
2

3

4

5

optie 1

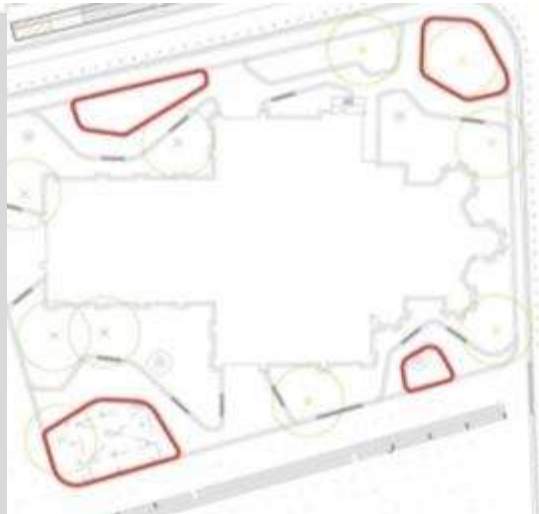

optie 3

In de detaillering is gezocht naar hergebruik van het hekken. Omdat het hekken nu ver van volledig is kunnen enkel delen met aanvullingen, een erg kostelijke zaak trouwens.

Hergebruik op een andere kleinere plaats is dus aangewezen en men zoekt naar een geschikte locatie.

**zoektocht hergebruik hekwerk kerktuin:
keuze voor herplaatsen op andere locatie**

1

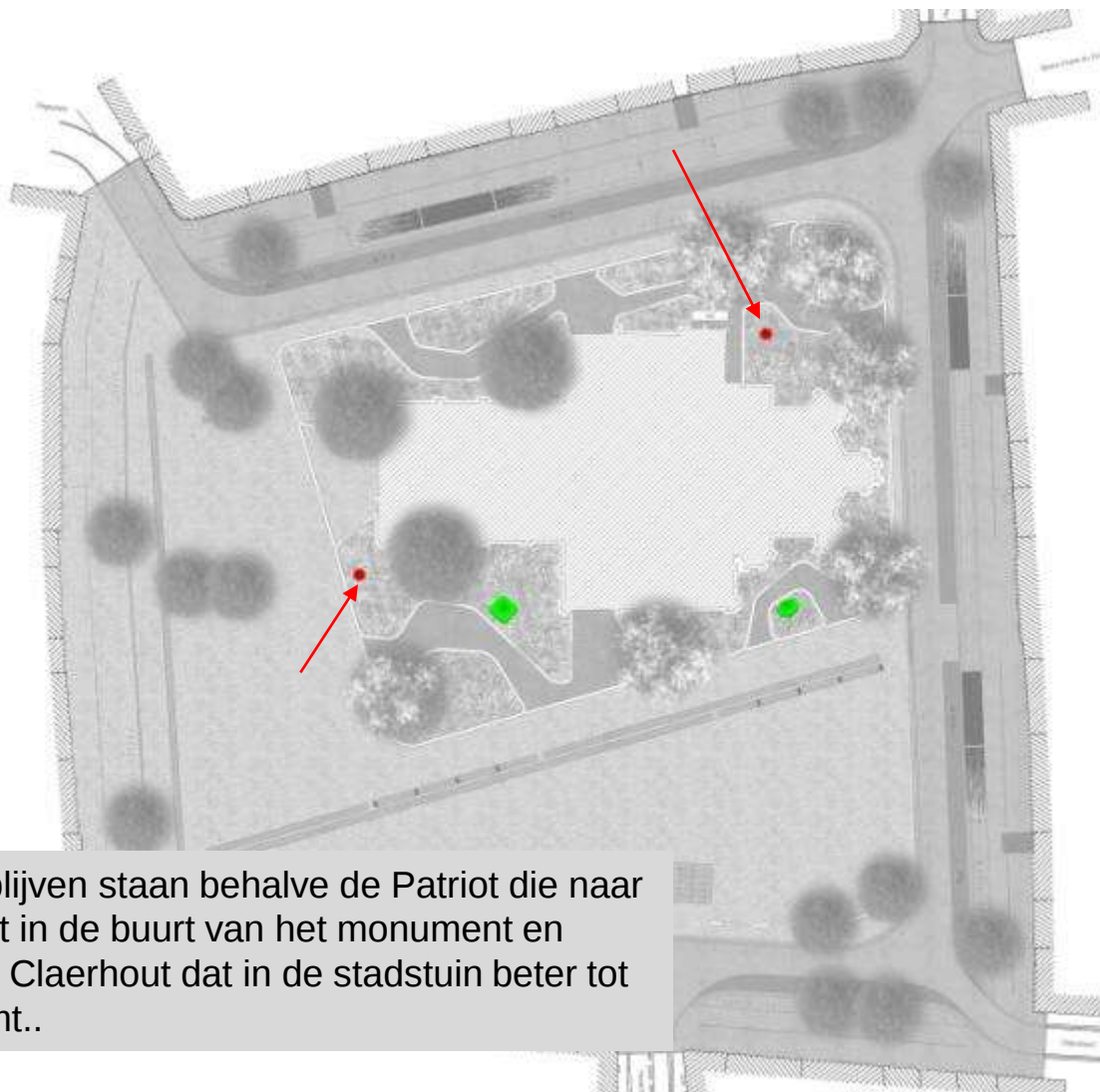
2

3

4

5

6

**verplaatste
beelden**

**niet-
verplaatste
herbruikte
beelden**

De beelden blijven staan behalve de Patriot die naar een perk gaat in de buurt van het monument en Synergie van Claerhout dat in de stadstuin beter tot zijn recht komt..

1

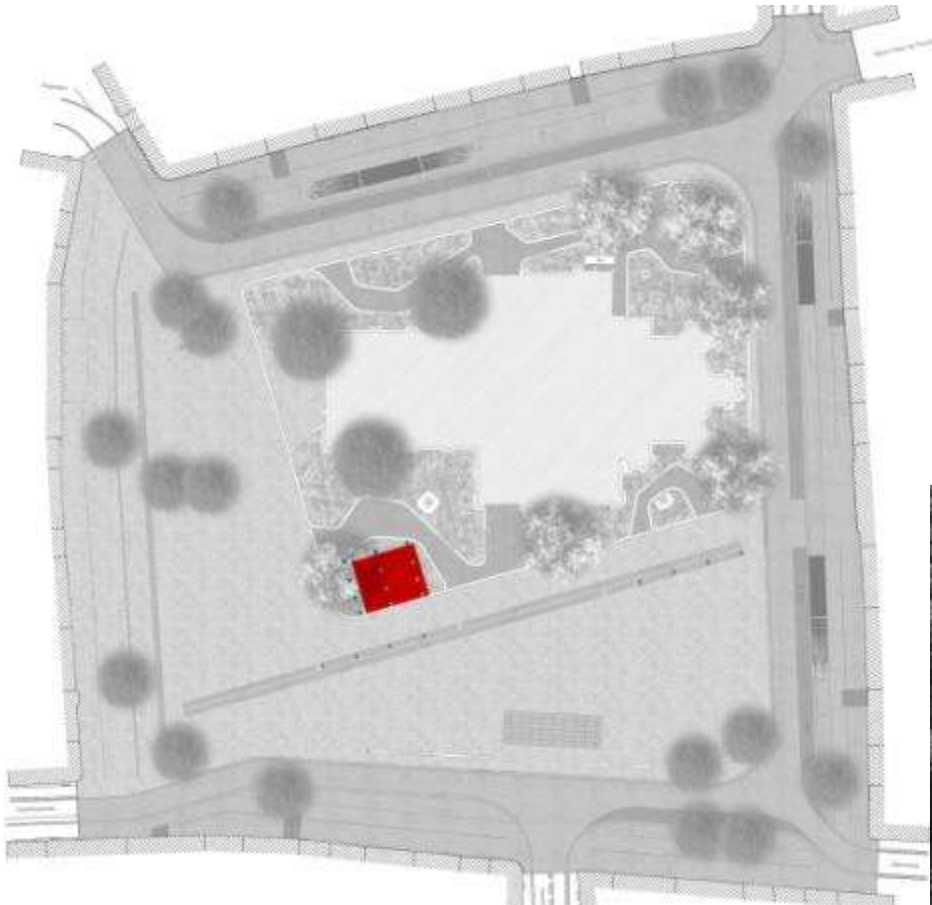
2

3

4

5

6

Ook voor de kerststal is een soort flexibel podium mogelijk waarvoor een groot perk is voorzien

1

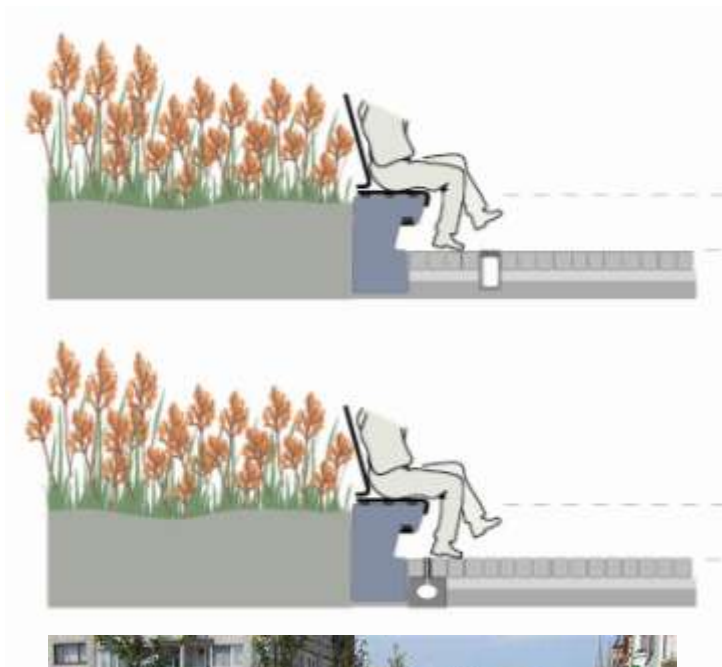
2

3

4

5

6

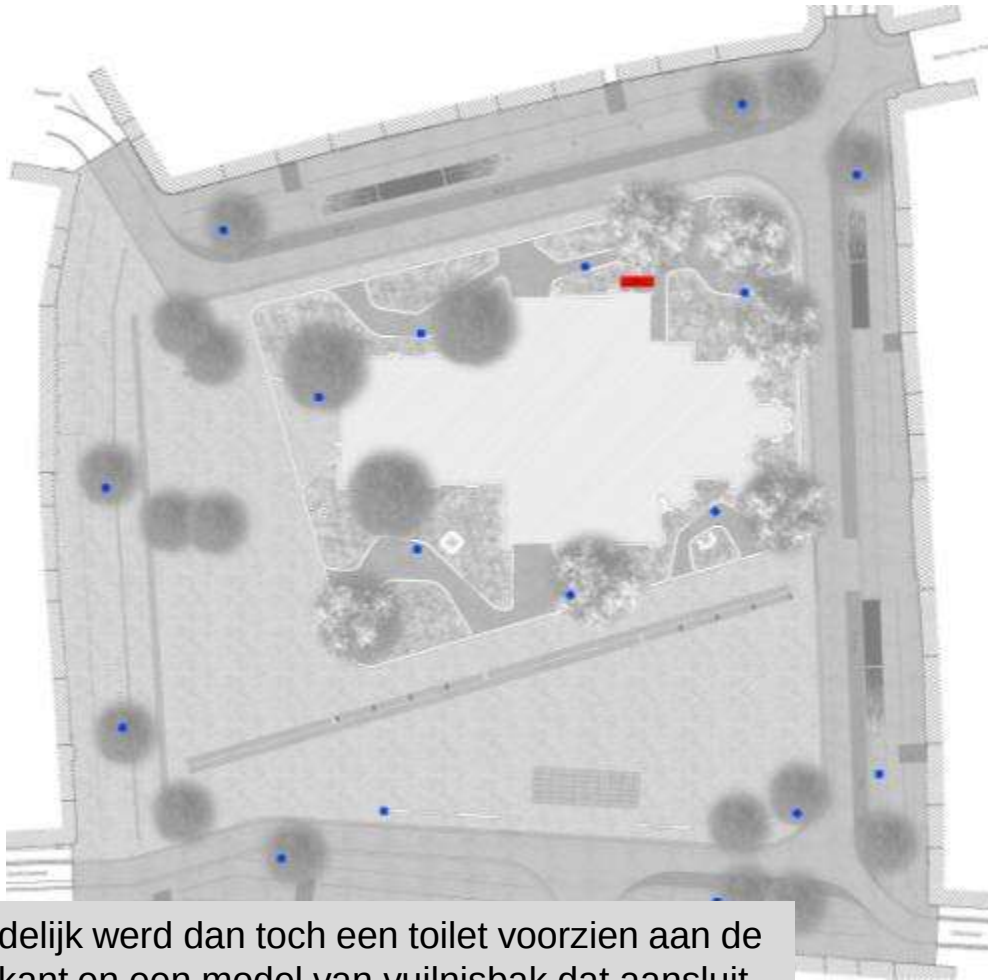
zitbanken met
verlichting

in zichtbeton

Belangrijke detaillering steekt in de bank in zichtbeton rondom en op het plein zelf. De vraag ernaar was groot. Soms aangevuld met houten zittingen en leuningen en met licht onderaan accentueert dit het intieme karakter.

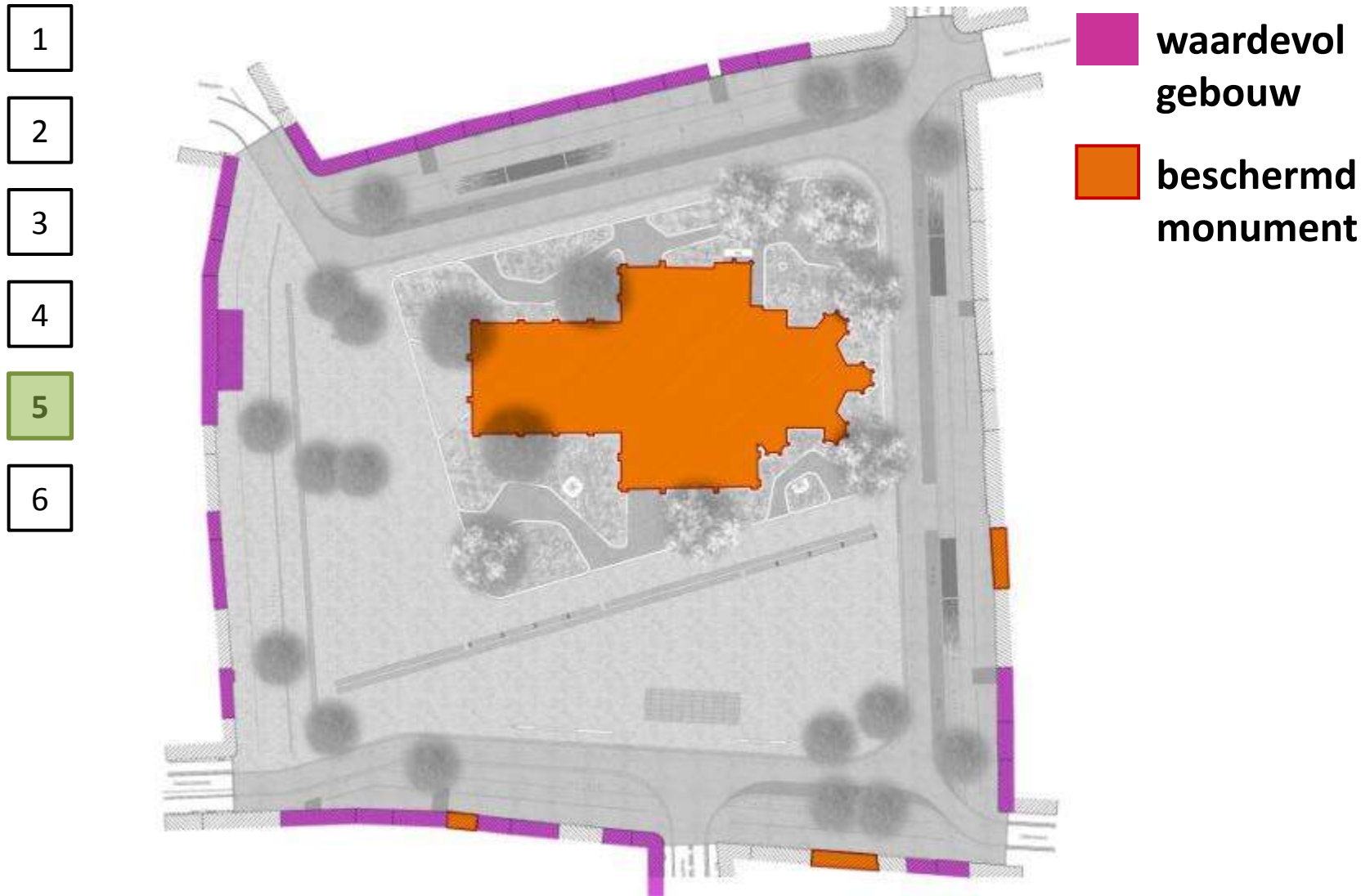
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

Uiteindelijk werd dan toch een toilet voorzien aan de noordkant en een model van vuilnisbak dat aansluit bij het concept.

-
- 1 van schetsontwerp naar (voor)ontwerp
 - 2 levendige rand
 - 3 open marktpllein
 - 4 intieme stadstuin
 - 5 gelaagdheid**
 - 6 conclusie

1

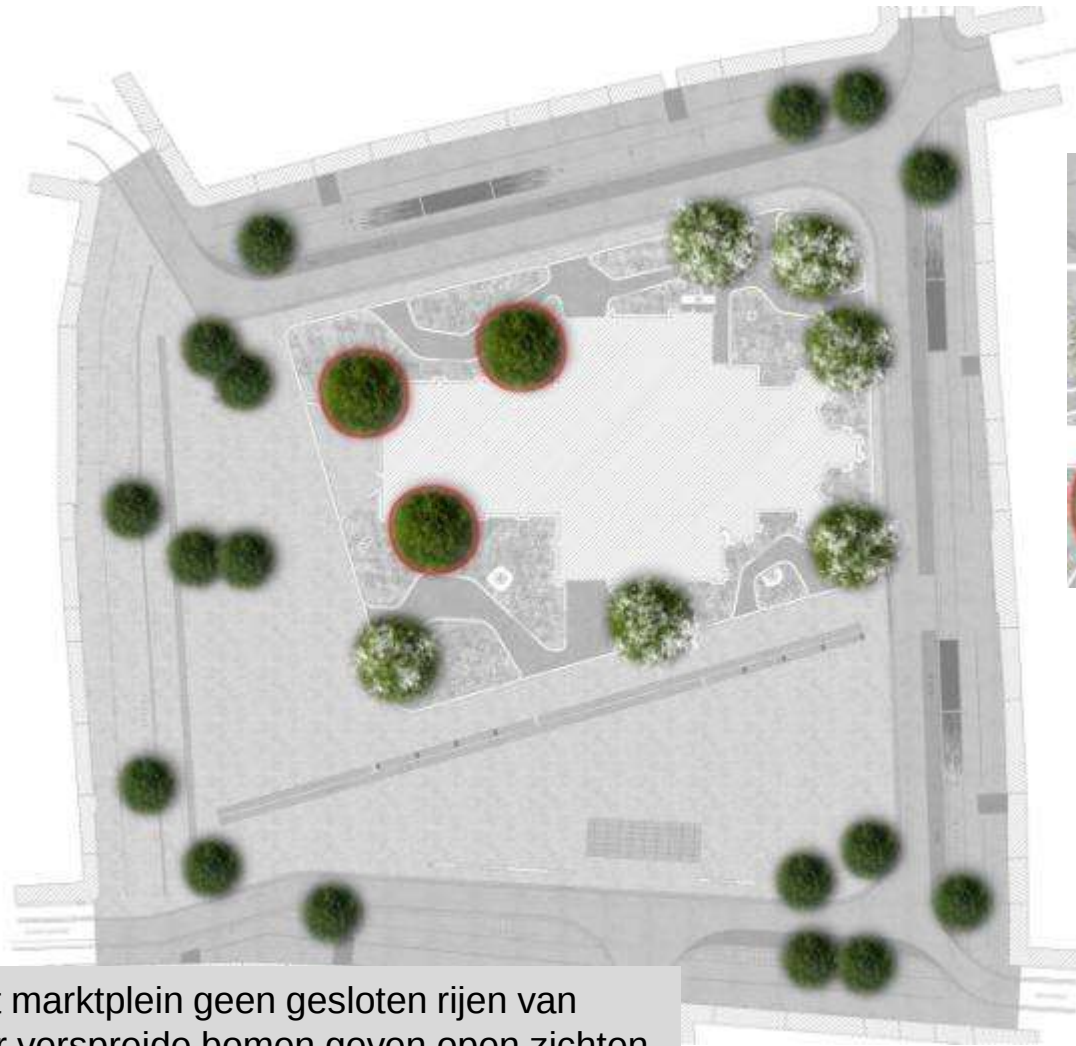
2

3

4

5

6

linde

acacia

**te behouden
boom**

Rondom het marktplein geen gesloten rijen van bomen. Meer verspreide bomen geven open zichten tot tegen de gevels maar accentueren gebiedjes zoals de ceremonieruimte en de toegangswegen

1

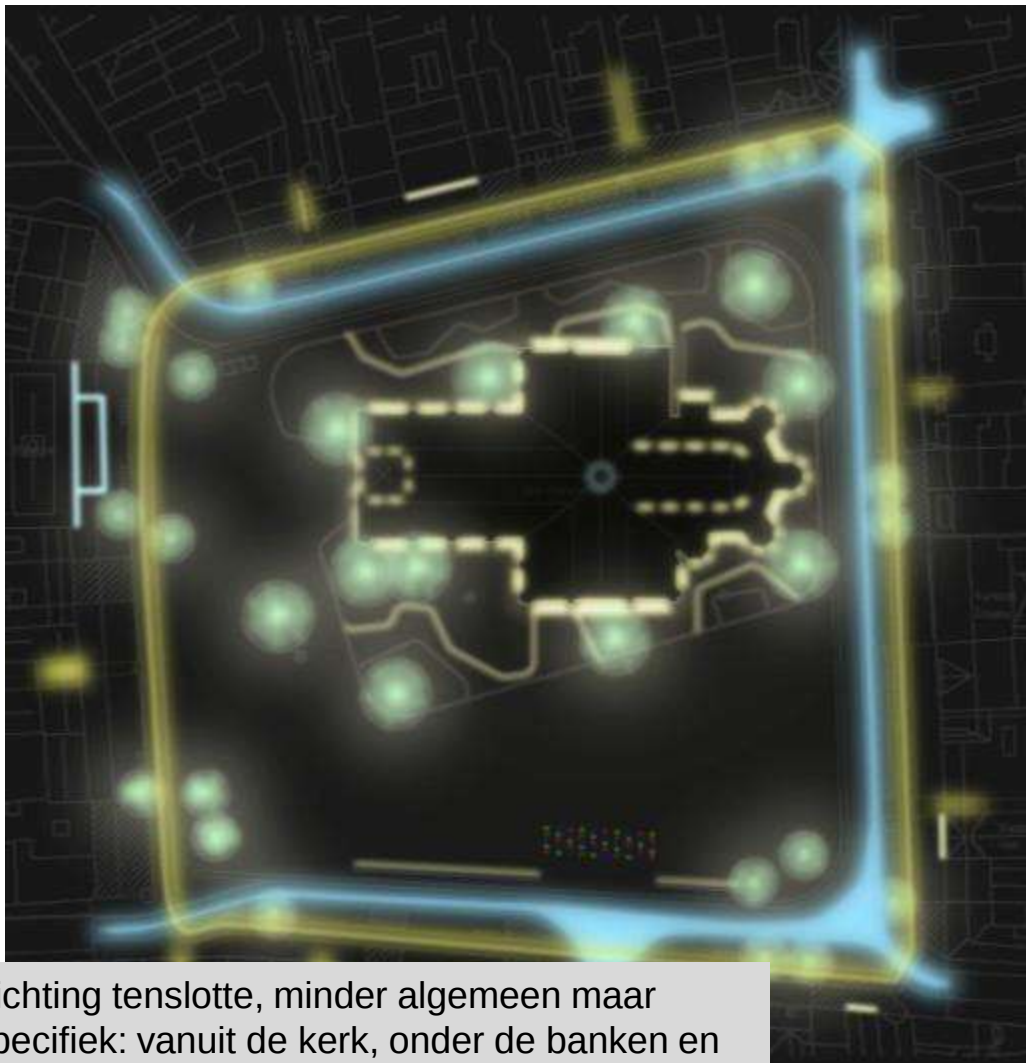
2

3

4

5

6

De verlichting tenslotte, minder algemeen maar meer specifiek: vanuit de kerk, onder de banken en bomen en rondom met de nieuwe palen en luifels moet de intimiteit en veiligheid voorstaan.

1

2

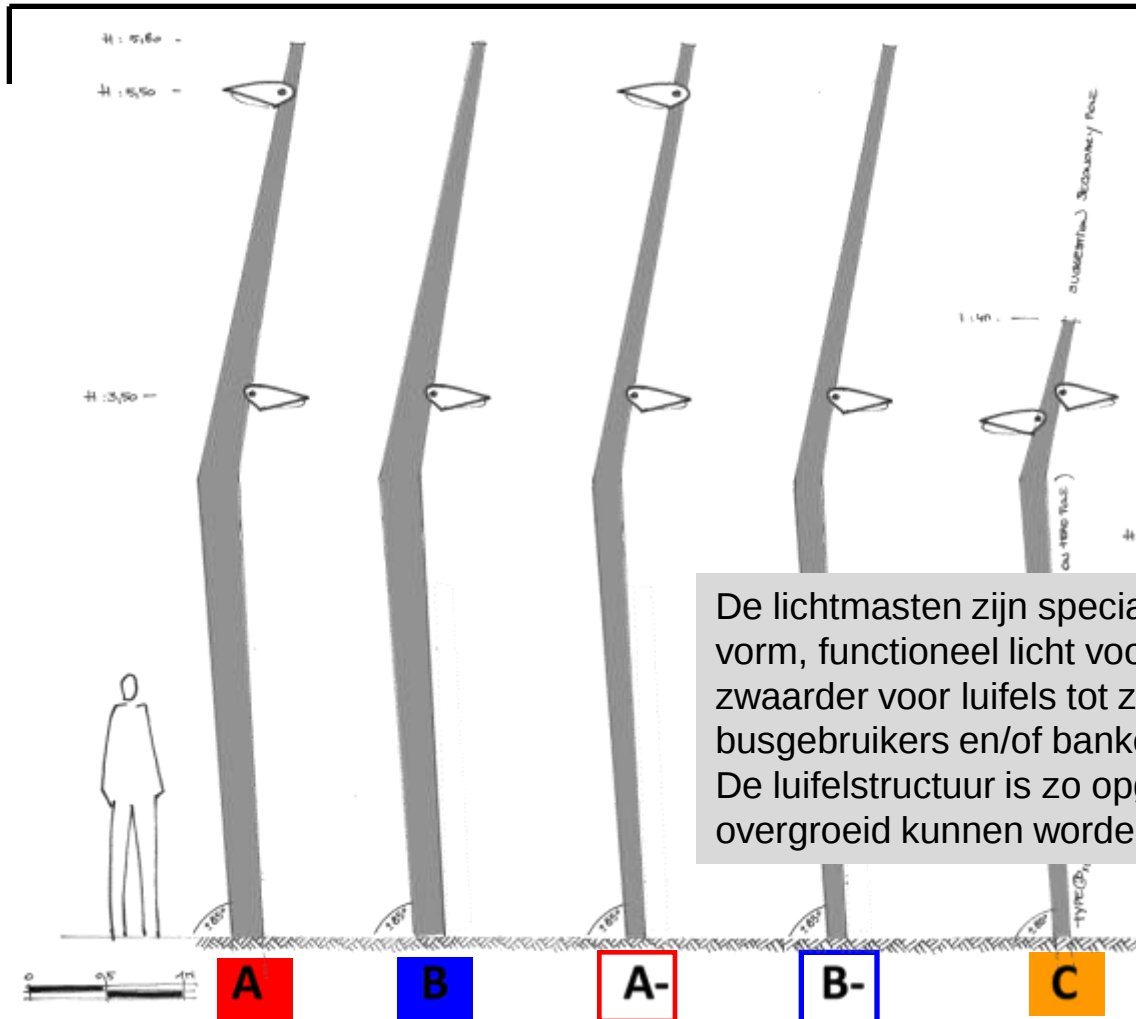
3

4

5

6

hoge - lage lichtmasten

De lichtmasten zijn speciaal ontworpen in lichtere vorm, functioneel licht voor weg en loopzone en zwaarder voor luifels tot zelfs informatie voor busgebruikers en/of banken zijn daartegen mogelijk. De luifelstructuur is zo opgevat dat delen ervan overgroeid kunnen worden met groen.

1

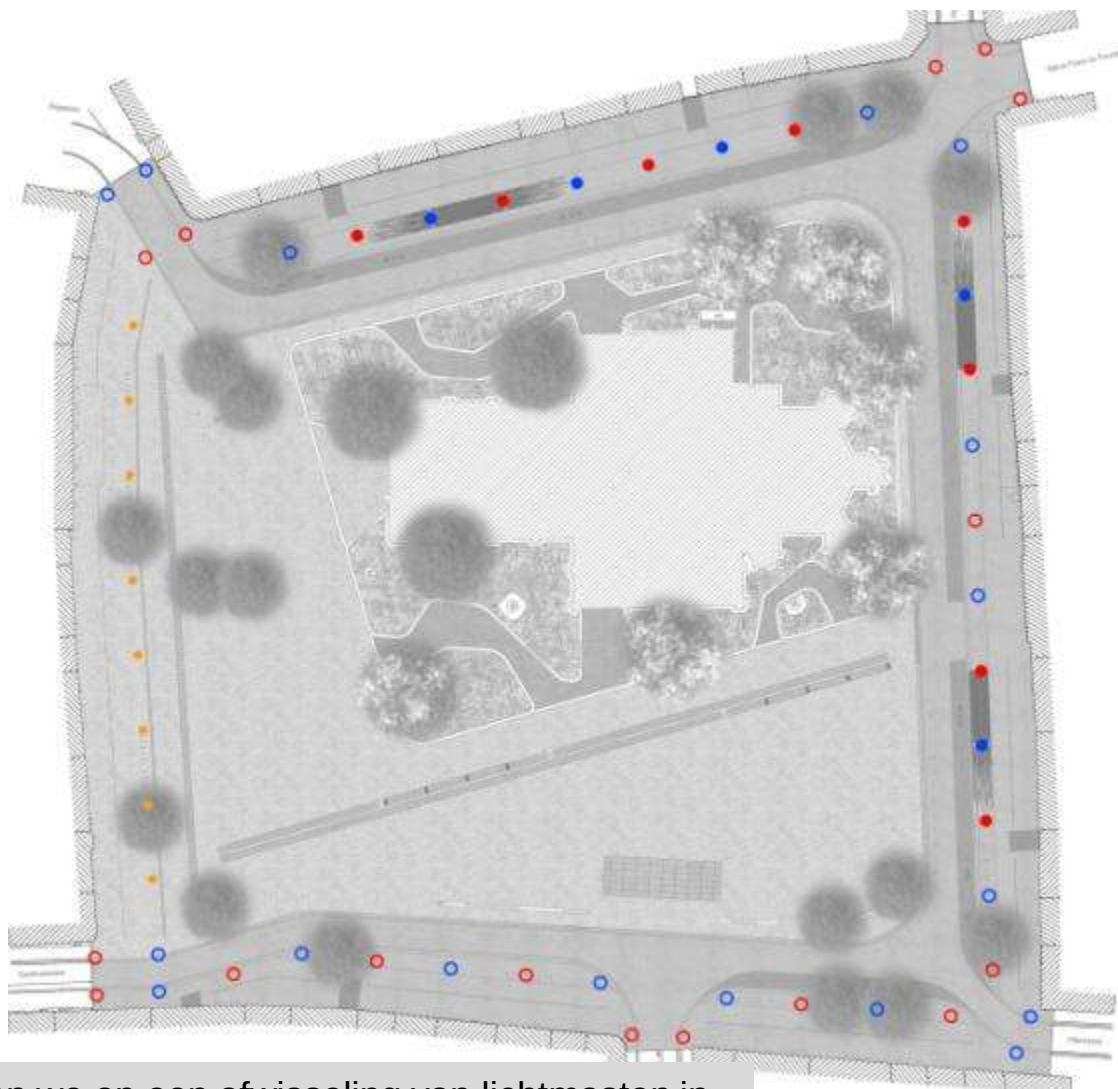
2

3

4

5

6

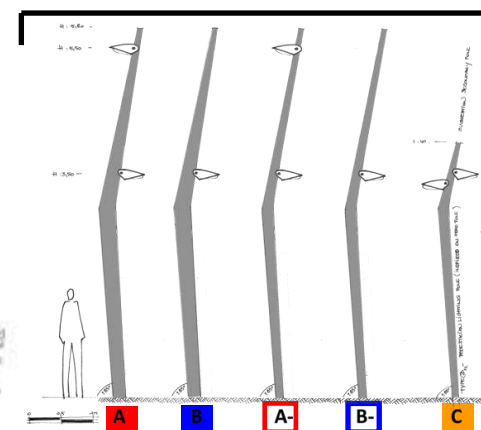
A

A-

B

B-

C

Zo komen we op een afwisseling van lichtmasten in een ritme van zwaar tot licht naargelang de behoefte.

1

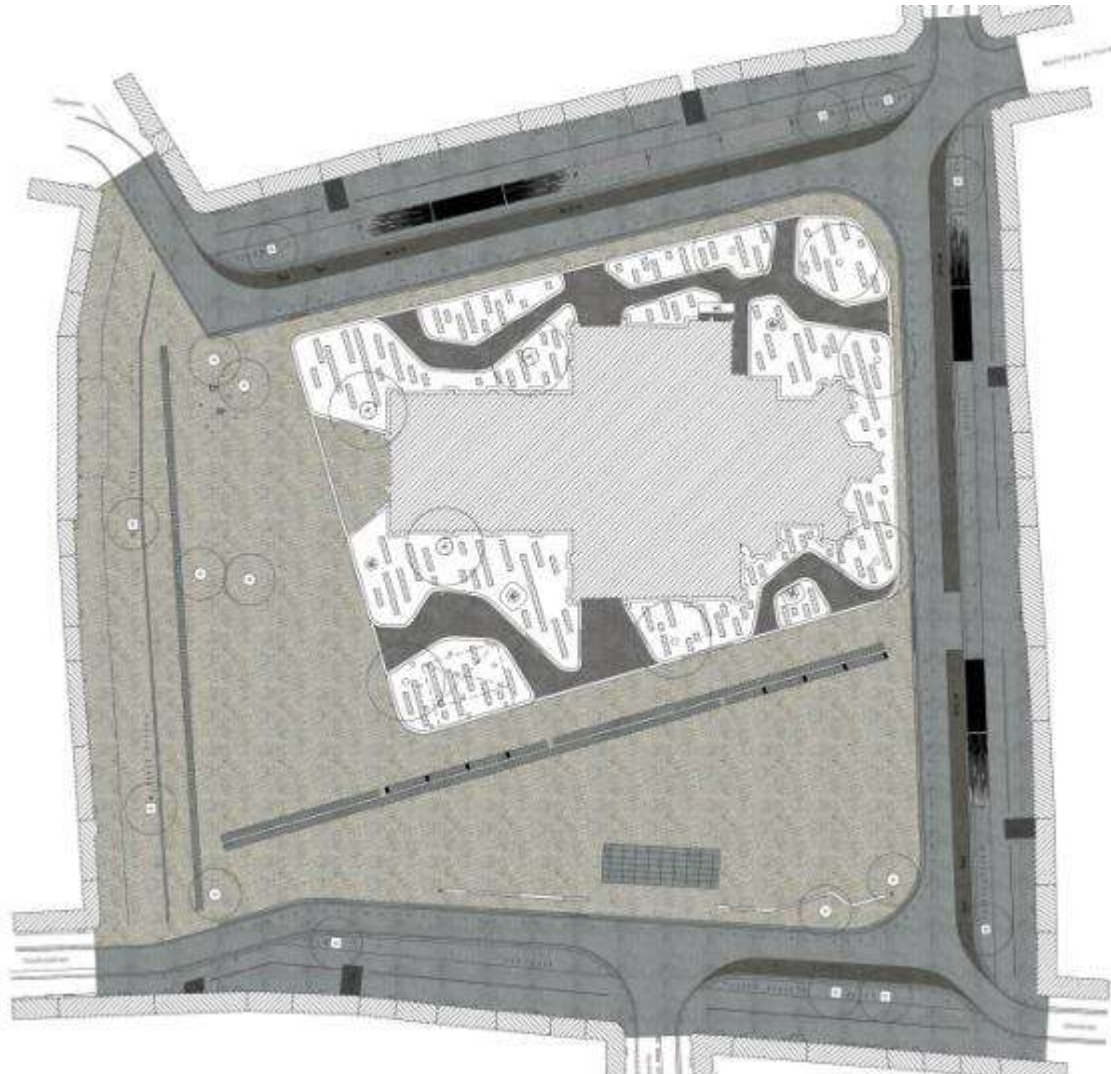
2

3

4

5

6

**levendige
rand**

busbaan

marktplaats

kerktuin

loopstrip

fontein

steeg

gelaagdheid

materialisering: levendige rand

1

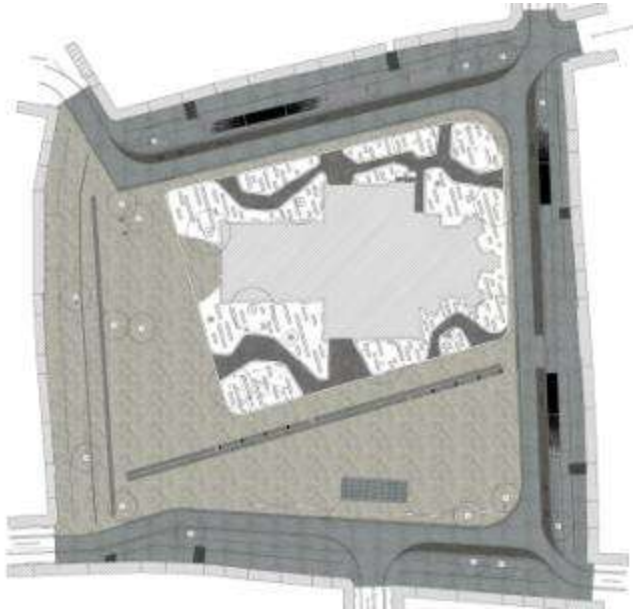
2

3

4

5

6

voetpad: betontegel Turnhouts blauw,
strokenverband,
formaat ntb

rijweg: betonstraatsteen Turnhouts blauw,
elleboogverband
formaat 22x11

busbaan: uitgewassen beton Turnhouts blauw
stegen: Belgische blauwe hardsteen tegels,
met speelkaartmotief
formaat ntb

goten: beton Turnhouts blauw (rijweg)

fiets: markering gepolijste blauwe hardsteen

voetpad

rijweg

busbaan

gelaagdheid

materialisering: open plein

1

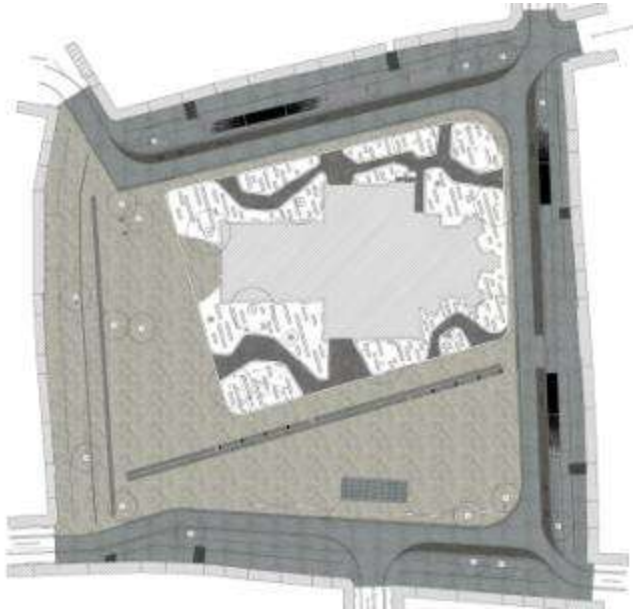
2

3

4

5

6

marktpllein:

Belgische porfier kassei
gezaagd met open voeg
formaat 20x14

loopstrip:

beton Turnhouts blauw,
formaat 50x100

boordsteen:

beton Turnhouts blauw
formaat 50 x ntb

markeernagels:

brons

marktpllein

loopstrips

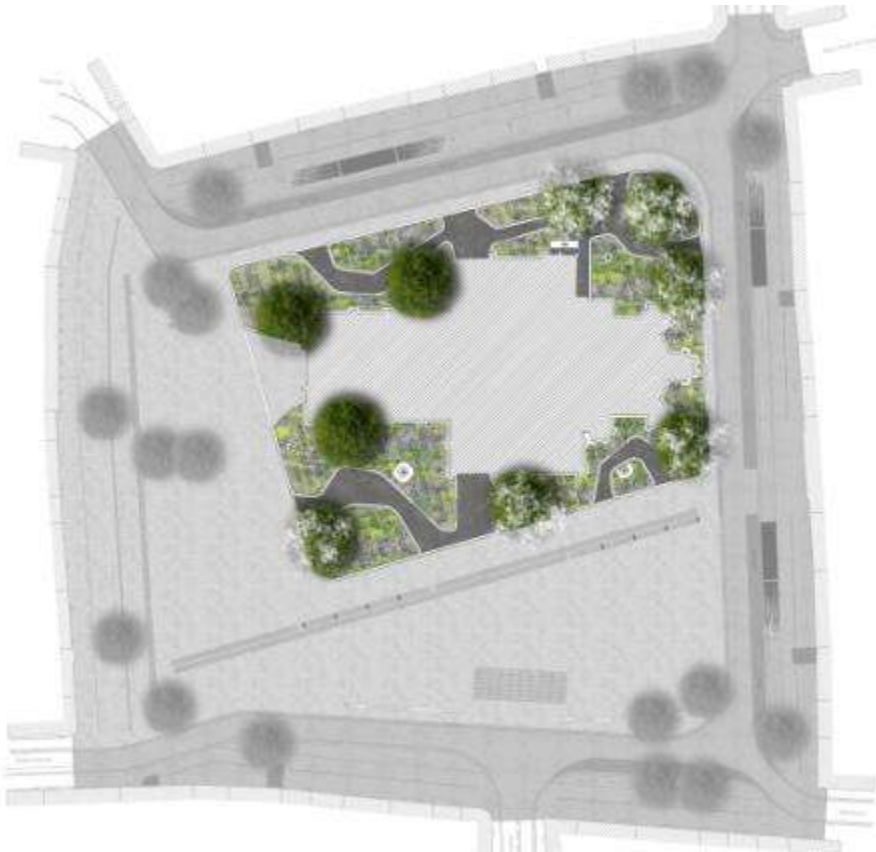

boordsteen

markeernagels

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

kerktuin: Belgische porfier mozaïekkassei
formaat 5x5 met gesloten voeg

kerktuin

1

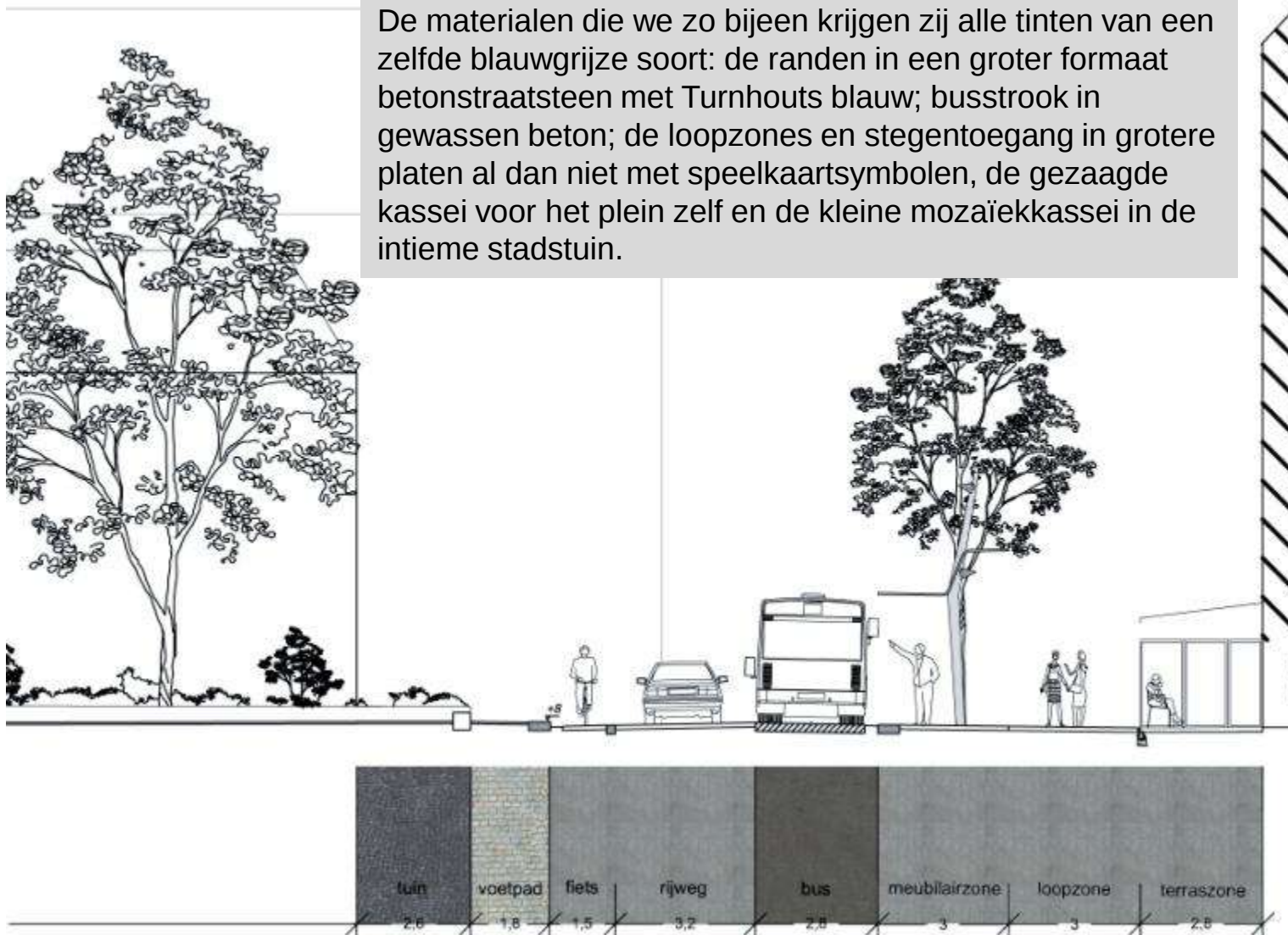
2

3

4

5

6

-
- 1 van schetsontwerp naar (voor)ontwerp
 - 2 levendige rand
 - 3 open marktpllein
 - 4 intieme stadstuin
 - 5 gelaagdheid
 - 6 **conclusie**

1

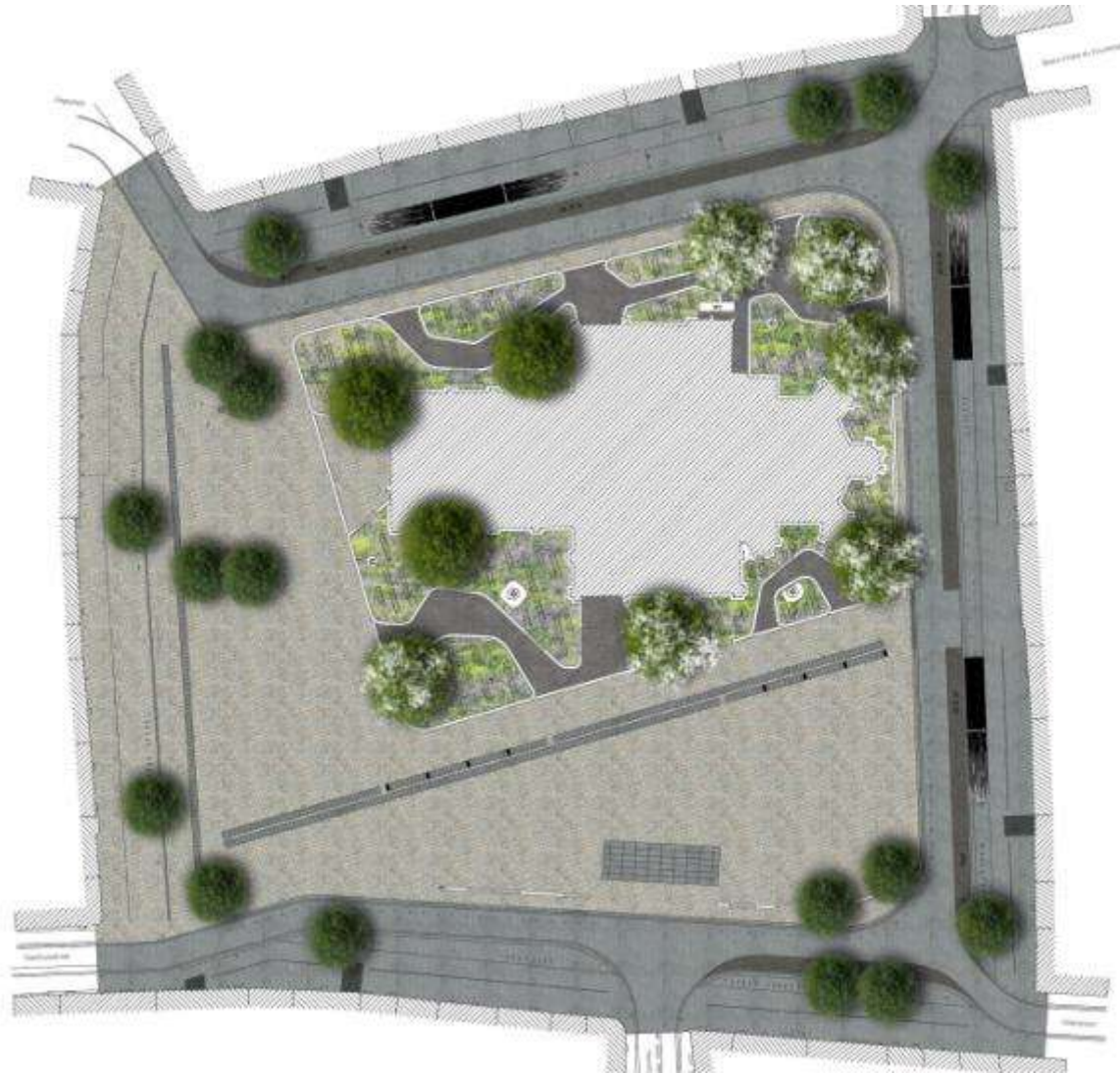
2

3

4

5

6

1

- **goedkeuring voorontwerp College 11 maart 2010**

2

- **overleg**

3

- Werkgroep Grote Markt: 23 maart 2010

4

- toelichting bevolking: 30 maart 2010

5

- ruimte en erfgoed: kerktuin, materialen, luifels, historische studie, ...

6

- **verdere uitwerking**

- Laurent Ney: detailontwerp luifel en verlichtingspalen
- Susanna Antico: verlichtingsconcept (ism Philips?)
- ARA: infiltratiebekken, riolering, voorbereiding dossier

- **afwerking bouwaanvraag april 2010**

1

2

3

4

5

6

Vragen en antwoorden

1

Hoe gaan de stadsdiensten dit alles onderhouden en wat is de kostprijs daarvan?

→ Voor gans Turnhout is er een plan inzake onderhoud. Er worden diverse diensten (eigen en externen) ingezet om alles te onderhouden. Deze diensten worden ook op elkaar afgestemd, zodat zij optimaal ingezet kunnen worden. Inzake beplanting houden we rekening met het onderhoud, we kiezen voor onderhoudsvriendelijke beplanting. We bekijken ook hoe we onkruid kunnen bestrijden zonder pesticiden (in het kader van het pesticidereductieplan).

2

3

4

Het stallen van fietsen: een aantal zullen een ganse week op de markt blijven staan?

→ Aan fietsen die langdurig ergens blijven staan, wordt een kaartje gehangen. Blijven ze daarna nog staan, worden ze weggehaald.

5

Wat gaat er gebeuren met de paaltjes die er nu voor zorgen dat auto's de noordkant niet oprijden om via het Zegeplein weer weg te geraken?

6

→ Deze zullen verdwijnen. Het is de bedoeling dat de noordzijde absoluut autovrij blijft. Hoe we dat gaan afdwingen, wordt nog bekeken. Mogelijk wordt daar ook gewerkt met hetzelfde camerasysteem als in de Gasthuisstraat en maken we er een voetgangerszone van. Een mogelijkheid is ook om er een verkeersbord 'uitgezonderd plaatselijk verkeer' te plaatsen. We denken er ook aan om een camera te plaatsen op het Zegeplein die het verkeer controleert. Het gaat hier om denkpistes.

Een vertegenwoordiger van de groep rond 'behoud het hekken' en de kerststal neemt het woord. De groep opteert voor het plaatsen van de kerststal ter hoogte van de Post. De groepering hoopt dat er een oplossing komt voor de kerststal en het hekwerk.

1

2

3

4

5

6

→ Het stadsbestuur heeft begrip voor de voorstanders van het hekwerk. Er zijn ook gesprekken geweest met de groeperingen die voor het behoud ervan zijn. Het hekwerk zal niet op de markt hergebruikt worden, maar krijgt wel een plaats op een andere locatie. De kerststal is belangrijk voor Turnhout dus zal zeker ook geïntegreerd kunnen worden op de nieuwe Grote Markt. Samen met de groep rond Kerstmis in Turnhout kan er aan tafel worden gezeten om een geschikte locatie te zoeken, maar het ganse ontwerp zal niet omgegooid worden.

Fietsen vanuit Patersstraat naar de Grote Markt: kan de fietssuggestiestrook niet doorgetrokken worden naar de oostkant van de Grote Markt?

→ Er komen in het nieuwe ontwerp geen paaltjes. Het doortrekken van de fietssuggestiestrook geeft automobilisten het signaal om rechtdoor te rijden

Een zaak aan de noordzijde van de Grote Markt: langs waar moeten wij de markt verlaten?

→ Dit kan maar langs twee straten: Baron Frans Du Fourstraat en Patersstraat.

Zijn er pasjes nodig?

→ Moet nog besproken worden voor welke optie er gekozen wordt. Dit zal tijdig geïnformeerd worden.

Er komen maar weinig parkeerplaatsen voor mindervaliden op de Grote Markt. Zeker in het kader van de vergrijzing is dit veel te weinig.

→ Naast de voorziene plaatsen voor de kerk, worden er tijdens de werken al plaatsen voorzien aan de Herentalsstraat, het Zegeplein, aan het begin van de Otterstraat en het begin van de Patersstraat.

1

Wanneer komt de parking aan Turnova er?

→ Deze tijdelijke parking wordt voorzien op vraag van de handelaars. Met de privépartner van het terrein wordt bekeken hoe dit kan ingepland worden. Er moet nog een bouwvergunning worden aangevraagd. We moeten hier de regels van de rechtspraak volgen. Van zodra er duidelijkheid is, zal dit worden gecommuniceerd.

2

3

Vroeger op de markt moest men betalen tot 18 uur. Parking de Warande en andere zijn duurder en er moet dag en nacht betaald worden.

4

→ Ook in andere steden moet er in een parkeergarage dag en nacht betaald worden, met tarieven die goedkoper worden naargelang je er langer staat. Het bovengronds parkeren zal betalend zijn tot 18 uur, zoals bv. parking Muylenberg. In het ontwerp voor de Grote Markt kiezen we voor een mooie open ruimte met mogelijkheden tot parkeren nabij in bewaakte parkeergarages.

5

6

Waarom wordt er gekozen voor een autoluw plein?

→ Op die manier is het aangenamer vertoeven voor mensen die op de terrassen zitten. De verblijfskwaliteit moet geoptimaliseerd worden. Er is nog wel verkeer mogelijk langs de oostzijde, maar de andere circulaties willen we beperken. Heel de mobiliteit rond de Grote Markt wordt mee geïntegreerd in het gehele mobiliteitsplan.

Wanneer zal de markt in 2012 klaar zijn?

→ De hinder zal in duurtijd zo veel mogelijk beperkt worden, dus we willen ook een strakke timing hanteren. De werken worden in fasen aangepakt en het is nooit zo dat de ganse markt onbereikbaar is. Met 100% zekerheid kunnen we nooit zeggen wanneer de werken eindigen (weersomstandigheden, andere hindernissen).

1

Na de bouwaanvraag wordt het lastenboek klaargemaakt en dit wordt nog aanbesteed voor de zomer. De werken kunnen dan starten in oktober 2010. De bedoeling is dat er maar één zomer werken zijn op de markt. De zomer van 2012 wordt er normaal niet meer gewerkt. In april 2012 zijn de werken normaal achter de rug.

2

3

‘Behoud het hekken’: 46% van de mensen hebben volgens een enquête van een bepaalde krant bedenkingen bij het ontwerp van de Grote Markt. Duizenden mensen vinden dat het hekken moet blijven. Als het hekwerk verdwijnt, trapt het stadsbestuur op de harten van al deze mensen.

4

→ Er is met de mensen uitgebreid gepraat en voor- en tegenargumenten voor het behoud het hekken zijn tegen elkaar afgewogen. Een van de dingen die niet zo belangrijk zijn is hoe het kerkhof wordt afgesloten, maar wel het gegeven dat een intieme en ingetogen sfeer rond de kerk bewaard wordt. Dit zal in het nieuwe ontwerp belangrijk zijn, het hof rond de kerk zal in eer hersteld worden, het zal een verbetering zijn ten opzichte van vandaag. De aard van de afsluiting is daarbij niet zo belangrijk.

5

6

Wat is het nadeel dat het blijft staan?

→ Het hekwerk kan niet rond de ganse tuin ingeplant worden. In het nieuwe ontwerp zal het hekwerk minder tot zijn recht komen. We zoeken dus een plaats waar het z’n functionaliteit zal behouden en waar het tot z’n recht komt.

De slagregen staat altijd op de luifel, zijn de mensen die eronder staan voldoende beschermd tegen de regen?

→ De luifel is 3 meter breed. We kiezen ervoor dat een stuk overdekt is en een stuk pergola.

1

Wat betreft de luifel aan de noordzijde: wordt er een afscheiding voorzien tussen de terrassen en de wachtenden onder de luifel?

→ Windschermen in de terraszone van 4m kunnen daar voor dienen.

2

Mogen wij inderdaad windschermen tegen de straatkant zetten, dit langs de oostzijde?

→ We kiezen wel niet voor teveel afscheidingen, dit past niet in de open sfeer.

3

4

Het gedeelte van de luifel dat open is, is dit enkel voor licht of is het echt open?

→ Het is echt open.

5

Worden de nutsleidingen verplaatst?

→ Een aantal nutsmaatschappijen zijn bereid om de leidingen te verplaatsen. Een aantal wil deze laten liggen. Rond die praktische zaken wordt met de horeca apart nog gesproken.

6

Waarom staat de zaterdagmarkt niet tijdelijk aan de Warande in plaats van op parking Stadspark?

→ Qua ruimte is parking Stadspark het enige alternatief. Het heeft ook met veiligheidsvoorschriften van de brandweer te maken. In overleg met de marktkramers is voor parking Stadspark gekozen. De zaterdagse markt komt zeker terug als de werken achter de rug zijn.

Slotwoordje burgemeester

Hartelijk dank aan de mensen die het programma mee maakten, het plan uitwerken, de discussie voeren en die samen de verdere uitwerking doen.

De timing nog even op een rij: (onder voorbehoud weer...)

1

2

3

4

5

6

- ✓ Dichtleggen van noordkant vanaf 12 april 2010
- ✓ Verhuis bussen terug naar noordkant week van 19 april 2010
- ✓ Start archeologische opgravingen zuidkant week van 19 april 2010
- ✓ Plaatsen bufferbekken mei-juni 2010
- ✓ Aanbesteding heraanleg markt mei 2010 (opening biedingen eind juni 2010)
- ✓ Dichtleggen zuidkant eind juni 2010
- ✓ Zomeractiviteiten tijdens juli en augustus
- ✓ Start nutsmaatschappijen oktober 2010
- ✓ Start aannemer oktober 2010
- ✓ Einde van de werken lente 2012

1

2

3

4

5

6

